Strategie rozvoje mikroregionu Bojkovsko

Robert Janota

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Robert Janota**
Osobní číslo:	**M12093**
Studijní program:	**B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor:	**Management a ekonomika**
Forma studia:	**prezenční**
Téma práce:	**Strategie rozvoje mikroregionu Bojkovsko**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- **Charakterizujte základní teoretické pojmy vztahující se k problematice strategického plánování regionálního rozvoje.**

II. Praktická část

- **Zpracujte analýzu současného stavu rozvoje mikroregionu Bojkovsko.**
- **Zjištěné skutečnosti zpracujte s využitím metody SWOT analýzy.**
- **Navrhněte strategii rozvoje mikroregionu Bojkovsko do roku 2020.**

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40**

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

GROSPIČ, Jiří a kol. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 455 s. ISBN 978-807-3800-864.
SMITH, Ronald D. Strategic planning for public relations. 4th ed. New York: Routledge, Taylor, 2013, 520 p. ISBN 978-020-3081-242.
WOKOUN, René a kol. Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. 1. vyd. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-807-2016-990.
WOKOUN, René a kol. Základy regionálních věd a veřejné správy. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Pavel Grebeníček**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **16. února 2015**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2015**

Ve Zlíně dne 16. února 2015

L.S.

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12.5.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato bakalářské práce je zaměřena na strategický rozvoj mikroregionu Bojkovsko. V teoretické části jsou definovány základní pojmy vztahující se k tomuto tématu. V praktické části je provedena socioekonomická analýza nynějšího stavu mikroregionu, z které dále vychází následující SWOT analýza, která definuje silné a slabé stránky mikroregionu, příležitosti a hrozby. Na základě SWOT analýzy je vypracována strategie rozvoje, její priority, cíle a opatření. Na závěr této práce jsou z těchto cílů navrhovány konkrétní projekty.

Klíčová slova: Strategický rozvoj, mikroregion Bojkovsko, socioekonomická analýza, SWOT analýza, projekt

ABSTRACT

The bachelor's thesis is focused on development strategy of microregion Bojkovsko. In theoretical part there are defined basic terms related to this topic. In the practical part is made the socio-economic analysis of the current condition of the region, from this analysis is based the SWOT analysis, which defines the strengths and weaknesses of the microregion, opportunities and threats. On the basis of SWOT analysis is made a strategy of development, its priorities, objectives and measures. In the conclusion of these thesis there are made specific projects.

Keywords: Strategy development, microregion Bojkovsko, socio-economic analysis, SWOT analysis, project

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Pavlovi Grebeníčkovi za odborné vedení, připomínky a cenné rady, které mi poskytoval v průběhu zpracování této bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD **9**
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE **10**
I TEORETICKÁ ČÁST **11**
1 ÚVOD DO REGIONÁLNÍCH A SPRÁVNÍCH VĚD **12**
1.1 REGIONÁLNÍ POLITIKA 12
1.1.1 Příčiny vzniku regionální politiky 12
1.1.2 Cíle a nástroje regionální politiky 13
1.2 REGIONALISMUS 14
1.3 REGIONÁLNÍ ROZVOJ 15
1.4 LEGISLATIVNÍ RÁMEC REGIONÁLNÍ POLITIKY 16
1.5 INSTITUCIONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ REGIONÁLNÍ POLITIKY V ČESKÉ REPUBLICE 17
2 ÚZEMNÍ USPOŘÁDÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY **19**
2.1 OBEC 19
2.2 REGION 19
2.3 MIKROREGION 20
2.4 ČLENĚNÍ NUTS 21
3 STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ A PLÁNOVÁNÍ **24**
3.1 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA 25
3.2 SWOT ANALÝZA 25
II PRAKTICKÁ ČÁST **28**
4 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU BOJKOVSKO **29**
5 OBYVATELSTVO **31**
5.1 VÝVOJ POČTU OBYVATELSTVA 32
5.2 VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA 33
5.3 VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA 36
6 BYDLENÍ **38**
7 TRH PRÁCE **39**
8 ZEMĚDĚLSTVÍ **42**
9 TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA **44**
9.1 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA 44
9.2 DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA 45
10 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ **46**
11 OBČANSKÁ VYBAVENOST **48**
12 KULTURA A PAMÁTKY **50**
13 CESTOVNÍ RUCH **53**
13.1 CYKLOTURISTIKA 53
13.2 NAUČNÉ STEZKY 54
13.3 ZIMNÍ SPORTY 55
13.4 REKREACE A UBYTOVÁNÍ 55
14 SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU BOJKOVSKO **57**

15 STRATEGIE ROZVOJE 58
15.1 ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU 59
15.2 EKONOMICKÝ ROZVOJ 60
15.3 DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA 60
15.4 ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ A KVALITY ŽIVOTA 61
16 KATALOG PROJEKTŮ 63
ZÁVĚR 67
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 68
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK 71
SEZNAM OBRÁZKŮ 72
SEZNAM GRAFŮ 73
SEZNAM TABULEK 74

ÚVOD

Mikroregion Bojkovsko vznikl v roce 2003 a rozprostírá se na úpatí chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Vyniká především krásami zdejší přírody, velkou historií a kulturními památkami. Tento mikroregion se skládá ze 13 obcí a 1 města, které je centrem tohoto mikroregionu. Mezi obcemi jsou velké rozdíly ať už v počtu obyvatel, občanské vybavenosti, dopravní a technické infrastruktuře nebo v nezaměstnanosti. Každá z těchto obcí je něčím výjimečná a má své charakteristické kouzlo.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat současnou situaci mikroregionu a navrhnout strategické cíle, které by pomohly tomuto mikroregionu k celkovému rozvoji. Tato práce je rozdělena do dvou kapitol – do teoretické části a praktické části. V první části jsou definovány nejdůležitější pojmy, které ovlivňují strategii rozvoje mikroregionů. V úvodu do regionální politiky jsou vysvětleny pojmy, jako regionální politika, regionalismus, regionální rozvoj a legislativní rámec regionálního rozvoje. Dále jsou definovány další pojmy, které souvisí s tématem regionálního rozvoje, např: obec, region, mikroregion a SWOT analýza.

V první polovině praktické části je provedena analýza socioekonomického prostředí mikroregionu, která obsahuje jednotlivé podkapitoly o obyvatelstvu, životním prostředí, cestovním ruchu a dalších aspektech. Na základě socioekonomické analýzy byla vytvořena SWOT analýza, která odhaluje silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby mikroregionu. Na základě SWOT analýzy je navržena strategie rozvoje, kde jsou navrženy jednotlivé cíle a jejich priority. Z těchto cílů budou vypracovány jednotlivé projekty a návrhy, které mají přispět ke zlepšení a rozvoji tohoto mikroregionu.

Cílem této práce je tedy vytvořit strategický rozvojový dokument mikroregionu Bojkovsko, který bude v budoucnu sloužit k rozvoji tohoto území.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce je navrhnout strategii mikroregionu Bojkovsko, která by vedla k celkovému zlepšení situace v tomto mikroregionu. V první části bude mým cílem definovat teoretické pojmy, které jsou spjaty s regionálním rozvojem. Na konci druhé části této práce navrhnu několik nových projektů, které by vylepšily život v mikroregionu a naplnily navrhovanou strategii.

Na začátku provedu socioekonomickou analýzu, kde se zaměřím na obyvatelstvo, bydlení, dopravní a technickou infrastrukturu, životní prostředí, trh práce, občanskou vybavenost a další. Údaje budu především čerpat ze stránek Českého statistického úřadu a ze Sčítání lidu, domů a bytů. Dále budu vycházet z internetových stránek mikroregionu a z mých osobních zkušeností a znalostí. Informace a poznatky, které zjistím ze socioekonomické analýzy, shrnu ve SWOT analýze. Na základě SWOT analýzy tedy navrhnu již zmiňované projekty, které by vedly ke všeobecnému rozvoji našeho mikroregionu a ke spokojenosti obyvatel.

Cílem mikroregionu by mělo být snížení nezaměstnanosti, zvýšení úrovně vzdělání, rozvoj cestovního ruchu, zkvalitnění dopravní i technické infrastruktury, zlepšení občanské vybavenosti a společná péče o zdejší přírodu a kulturní památky, kterých je na tomto území mnoho. Dále by měly obce v mikroregionu spolupracovat při vytváření strategií rozvoje svého území.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚVOD DO REGIONÁLNÍCH A SPRÁVNÍCH VĚD

1.1 Regionální politika

Existuje mnoho definic regionální politiky, přičemž ani jedna z nich není určena jako všeobecná. Například Wokoun (2008, s. 29) říká, že regionální politiku můžeme definovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů.

Regionální politika je především určena k ovlivňování hospodářské struktury v regionech tak, aby celkově zlepšila efektivnost hospodářské politiky. V České republice se začala rozvíjet po roce 1989 jako reakce na zvyšující se rozdíly mezi regiony způsobené restrukturalizací a jinými změnami. Na základě referencí z různých států Evropské unie lze regionální politiku charakterizovat jako určitou koncepční a cílevědomou činnost jisté veřejné autority, která usiluje o eliminaci negativních důsledků teritoriálně nerovnoměrného ekonomického rozvoje a probíhajících strukturálních změn (Mates a Wokoun, 2006, s. 112).

1.1.1 Příčiny vzniku regionální politiky

Jestliže se podíváme na regionální strukturu jakéhokoliv státu, můžeme zde vedle ekonomicky zdravých regionů najít i regiony s nízkou ekonomickou výkonností, s vysokou nezaměstnaností a s dalšími sociálními problémy. Další regiony se například vyznačují přijatelnou ekonomickou úrovní, avšak jejich problém je v tom, že jejich další rozvoj je silně podvázán nepříznivými geografickými podmínkami nebo špatným stavem životního prostředí. Wokoun (2011, s. 92) rozlišuje 3 základní typy problémových regionů:

- **Regiony nedostatečně vybavené přírodními zdroji** – patří sem odlehlé regiony, kde jsou nepříznivé přírodní podmínky a v minulosti tyto podmínky umožnily pouze extenzivní formy zemědělství a tato orientace přetrvalo do současnosti.
- **Regiony s nedostatečným využitím vlastních zdrojů** – tento problém tkví v tom, že region nemá dostatečný kapitál. Důsledkem je nízká životní úroveň s porovnáním s rozvinutými regiony.
- **Regiony se stagnujícím či upadajícím základním odvětvím** – jde o regiony, které dříve patřily mezi nejvyspělejší, ale kvůli stagnaci, popřípadě úpadku tradičních průmyslových odvětví (těžby uhlí, energetika, hutnictví, sklářství) profilujících ekonomickou strukturu předmětných regionů.

Uvedené problémy najdeme i v České republice, kde můžeme zmínit Ostravsko, Podkrušnohoří a Kladensko (Wokoun et al., 2011, s. 92).

1.1.2 Cíle a nástroje regionální politiky

Nejdůležitějším cílem regionální politiky je samozřejmě rozvoj dotyčného regionu. Cíle vychází z identifikace hlavních regionálních problémů a z pojetí státní hospodářské politiky, přičemž pro jednotlivá časová období dochází k jejich konkretizaci, pokud možno tak, aby bylo možno kontrolovat jejich splnění a souběžně hodnotit účinnost použitých nástrojů. Z cílů regionální politiky jsou zpravidla odvozovány nástroje regionální politiky. Odvozené nástroje slouží k přilákání kapitálu a podnikatelských aktivit do regionů. Můžeme je členit do několika skupin:

- **Makroekonomické nástroje**
- **Mikroekonomické nástroje**
- **Ostatní nástroje** (Wokoun et al., 2008, s. 35)

Problematika nástrojů regionální politiky byla doposud na okraji zájmu teoretické sféry především proto, že v poslední dekádě minulého století teprve začaly vznikat regionální disparity spojené s procesem ekonomické transformace České republiky. V zahraničí je otázkám, které se týkají nástrojů regionální politiky, věnována větší pozornost, ovšem ani zde nelze doložit ucelené zpracování uvedené problematiky skutečně vědeckými přístupy, jelikož v řadě zemí jsou tyto otázky řešeny příliš pragmaticky na úrovni státních hospodářských institucí bez podrobnějších analýz a teoretické explanace. (Mates a Wokoun, 2006, s. 104)

Makroekonomické nástroje

Jsou charakteristické svým plošným působením a jejich využití je omezeno národohospodářskými cíli, např. v rámci měnové politiky nastavené inflačním cílem či politikou platební bilance. Mezi makroekonomické nástroje patří fiskální politika, monetární politika a protekcionismus (Mates a Wokoun, 2006, s. 118).

- **Fiskální politika** - prostřednictvím státního rozpočtu dochází k meziregionálnímu přerozdělování. Mechanismus fiskální politiky spočívá v redistribuci v systému daní a odvodů na jedné straně a ve struktuře výdajů státního rozpočtu na druhé straně. Ekonomicky silnější regiony přispívají do státního rozpočtu nadprůměrně oproti regionům ekonomicky zaostalejším, jejichž odvody jsou nižší. Oproti tomu do níz-

kopříjmových regionů plyne více prostředků prostřednictvím sociálních výdajů (podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikační programy apod.).

- **Monetární politika** - hlavním úkolem monetární politiky je ovlivňování množství peněz v oběhu. Její využití pro řešení regionální problémů je nízké vzhledem k jejím negativním vlivům na inflaci. Regionalizace monetární politiky se provádí prostřednictvím usnadnění přístupu k úvěrům ve vybraných regionech, tedy regionalizací objemů poskytovaných úvěrů, výše úrokové míry, ale také lhůt splatnosti. Vliv monetární politiky na regionální politiku není jednoznačný, neboť část takto získaných prostředků se odlévá do ostatních regionů prostřednictvím meziregionálních vazeb. (Kol. autorů, 2008, s. 108)
- **Protekcionismus** - poslední skupinou makroekonomických nástrojů je protekcionismus, tj. státní ovlivňování dovozů prostřednictvím dovozních limitů a cel. Tyto limity a cla mají značný regionální dopad. Je tím větší, čím vyšší je prostorová koncentrace výroby chráněných druhů zboží.

Mikroekonomické nástroje

Mikroekonomické nástroje lze ve srovnání s makroekonomickými nástroji považovat za adresné, jelikož zasahují přímo do rozhodovacího mechanismu ekonomických subjektů (Jáč et al., 2010, s. 41). Jejich posláním je ovlivňovat rozhodování ekonomických subjektů o jejich prostorové lokalizaci. Můžeme je rozdělit do dvou skupin:

- Nástroje ovlivňující prostorový pohyb pracovních sil
- Nástroje působící na prostorový pohyb kapitálu

Jejich cílem je obnovení rovnováhy na regionálních trzích práce ovlivňováním jedné či obou stránek tohoto vztahu, čili práce a kapitálu.

Ostatní nástroje

Tyto nástroje jsou využívány jen zřídka. Patří mezi ně administrativní nástroje a institucionální nástroje (Mates a Wokoun, 2006, s. 118).

1.2 Regionalismus

Nejčastěji se setkáváme s definicí, která nám říká, že **regionalismus** je definován jako pocit charakterové zvláštnosti, skupinového vědomí nebo regionální identifikace a loajality, sdílený lidmi, kteří žijí v určitém regionu nebo konkrétním území. Tato definice vyjadřuje

spíše tradiční obsah regionalismu, vázaného na přetrvávání kulturních a historických tradic ve vývoji určitých území. Neobsahuje ovšem ekonomickou a politickou dimenzi (Kol. autorů, 2008, s. 11)

V dnešní době se regionalismus vyznačuje mnohem komplexnějším obsahem a projevem než dříve. Setkáváme se s řadou různých definic, např. veřejná správa a regionální plánování shodně chápou regionalismus jako snahu definovat územní celky pro novou, tzv. prostřední úroveň vlády a správy (tj. mezinárodní a lokální úrovni), aby veřejná správa a regionální plánování byly výkonnější a efektivnější (Wokoun et al., 2011, s. 15).

Jak říká Wokoun (2011, s. 12), z politického hlediska je v současné době charakteristickým projevem **regionalismu** úsilí o vytvoření regionální samosprávy s co nejširšími pravomocemi jakožto nové politické úrovně veřejné správy, zavedené po celém území státu. Určené územní celky obdrží zvláštní pravomoci, které jim vytvoří výhodnější podmínky pro rozvoj než v rámci celostátních mocenských a správních kultur.

Politický regionalismus nám vyjadřuje regionální aspirace na získání politické autonomie či regionální samosprávy, v extrémních případech i požadavek na odtržení od státu, jehož je součástí. (Wokoun et al., 2011, s. 12)

1.3 Regionální rozvoj

Teorie regionální rozvoje představuje víceméně ucelený systém vysvětlující působení základních faktorů, subjektů, mechanismů a dalších souvislostí. Mají tedy důležitý poznávací význam. Současně je však znalost teorií regionálního rozvoje základem po koncipování adekvátní regionální politiky či regionální rozvojové strategie. Teorie mají tedy i významný praktický význam (Wokoun et al., 2008, str. 220)

Ministerstvo pro místní rozvoj má svou vlastní definici regionálního rozvoje. Rozumí se jím růst socioekonomického a environmentálního potenciálu a konkurenceschopnosti regionů, které vedou ke zvyšování životní úrovně a kvality života jejich obyvatel. V tomto ohledu jde o dynamický a vyvážený rozvoj regionální struktury příslušného územního celku a jeho částí (regionů, mikroregionů) a odstraňování nebo zmírňování regionálních disparit. (Kovárník a Stejskal, 2009, s. 27)

1.4 Legislativní rámec regionální politiky

Základní systémový, legislativní a institucionální rámec regionální politiky v ČR byl vytvořen v roce 2000 souborem zákonů přijatých v souvislosti se zaváděním krajského zřízení v ČR. Pro regionální politiku jsou v tomto smyslu klíčové: zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o hlavním městě Praze a zejména pak zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje v platném znění (Wokoun et al., 2011, s. 140). V tomto zákoně jsou definovány pojmy regionální politiky, jako je region, strategie regionálního rozvoje, státní program regionálního rozvoje, hospodářská a sociální soudržnost. Definuje také oblasti podpory regionálního rozvoje:

- Rozvoj podnikání,
- Rozvoj lidských zdrojů,
- Výzkum a technologický vývoj,
- Rozvoj cestovního ruchu,
- Infrastruktura a zajištění dopravní obslužnosti atd.

Česká regionální politika na základě tohoto zákona koresponduje s evropskou regionální politikou, jelikož obsahuje principy regionální politiky Evropské unie. V zákoně je také napsáno o institucionálním zajištění regionální politiky v České republice. Zastřešující institucí na národní úrovni v České republice je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Z hlediska finančního práva bychom měli zmínit zákon č. 218/2000 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, na jehož základě jsou učiněna odpovídající represivní opatření. Zákon upravuje kontrolní systém orgánů veřejné správy a dále zahrnuje kontrolu čerpání dotací (Jáč et al., 2010, s. 43)

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionální rozvoje odstraňuje hlavní nedostatky regionální politiky. Do doby než byl zákon přijat, byla regionální politika v České republice realizována jen v omezeném množství. Poté co byl zákon přijat, už česká regionální politika obsahuje všechny základní principy regionální politiky EU. Tento zákon specifikuje institucionální zajištění české regionální politiky i politiky hospodářské a sociální soudržnosti. (Wokoun et al., 2011, s. 140)

1.5 Institucionální zabezpečení regionální politiky v České republice

Regionální politika v České republice je zabezpečena na třech základních úrovních (státní, krajské a obecní), sestávajících z klíčových aktérů regionálního rozvoje České republiky. Na **státní úrovni** je zabezpečována následujícími institucemi:

- **Ministerstvo pro místní rozvoj** – je považováno za prostředníka mezi regionální politikou na úrovni Evropské unie a národní regionální politikou,
- **Centrum pro regionální rozvoj České republiky** – jedná se o státní příspěvkovou organizaci, kterou založilo Ministerstvo pro místní rozvoj v roce 1997. Hlavním cílem této organizace je úspěšně pomoci k efektivní realizaci projektů, které byly schváleny k spolufinancování z Evropské unie,
- **Řídící a koordinační výbor** – byl vytvořen Ministerstvem pro místní rozvoj pro potřeba koordinace pomoci, poskytované Evropskými společenstvími na úrovni státu. Jeho úkolem je koordinovat přípravu a realizaci programů financovaných z fondů Evropské unie,
- **Národní programový výbor a Monitorovací výbor pro oblast hospodářské a sociální soudržnosti** – jsou to instituce, které zabezpečují přípravy a monitorování všech činností nezbytných k zapojení České republiky do systému hospodářské a sociální soudržnosti a koordinace programů Evropské unie na podporu přípravy na využívání pomoci strukturálních fondů.

Na **krajské úrovni** je nejdůležitější institucí:

- **Asociace krajů České republiky** – jedná se o zájmové sdružení právnických osob. Jejím základním cílem je prosazování společných zájmů krajů, zajištění všeobecného rozvoje území a potřeb občanů.

Obecní úroveň je zastoupena **Svazem měst a obcí České republiky.** Je to dobrovolná, nepolitická a nevládní organizace, která byla založena jako zájmové sdružení právnických osob. Jedním z nejdůležitějších úkolů je obhajovat zájmy místních samospráv, a to na národní a evropské úrovni. Spolu s dalšími institucemi se Svaz snaží ovlivňovat evropskou legislativu ve prospěch rozvoje měst a obcí.

Další aktéři regionálního rozvoje jsou rozvojové agentury s celostátní nebo regionální působností:

- **CzechIndustry**
- **CzechInvest**
- **CzechTrade**
- **CzechTourism**
- **Agentura pro regionální rozvoj**
- **Česká energetická agentura** (Jáč et al., 2010, s. 44).

2 ÚZEMNÍ USPOŘÁDÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Česká republika je vnitrozemský stát ležící v „srdci“ Evropy. Je rozdělena na tři historická území Čechy, Moravu a Slezsko. Čechy s Moravou zabírají největší část plochy a Slezsko tvoří pouze malou část území. Česká republika má rozlohu asi 78 800 km^2 a žije zde zhruba 10,5 milionů obyvatel. V rámci Evropské unie patříme ke středně velkým zemím.

2.1 Obec

V České republice je v současné době 6253 obcí (www.czso.cz, 2013). Zákonná definice pojmu „obec“ je vymezena v § 1 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a to následovně: „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce*.“ Dále dle § 2 odst 1: ***Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek***. *Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající*. (Toth et al. 2014, s. 12)

Obec je oprávněna podnikat, jelikož její podstatou je, že se jedná o právnickou osobu, i když veřejnoprávní. Podnikatelská činnost se také týká daňové oblasti. Jelikož je obec dle českého právního řádu veřejnoprávní korporací, měli by členové zastupitelstva konat především ve veřejném zájmu, a to v zájmu veřejných statků a práv občanů, kterými byli zvoleni, a to i při výkonu podnikatelské činnosti (Toth et al., 2014, s. 13)

2.2 Region

Region bývá definován různým způsobem. Přitom žádná z definic není pokládána za všeobecně uznávanou. Můžeme pouze podotknout, že se správnost definice regionu odvíjí od účelu, pro který je používána. Společným znakem všech definic regionu je to, že region je taková určitá jednotná geografická oblast, na kterou můžeme nahlížet jako na jeden objekt. (Čadil, 2010, s. 1)

Kovárník (2009) říká, že **region** je území s definovanými prvky, v němž existuje specifická funkční a související infrastruktura a prosazuje se společný zájem na rozvoji regionu a na zlepšení blahobytu občanů (Kovárník a Stejskal, 2009, s. 20).

Dle Jáče (2010, s. 14) *je z geografického hlediska **region** vymezen jako část území charakterizovaná souborem přírodních a socioekonomických prvků a vazeb, jejichž specifickým charakterem, lokalizací, uspořádáním a rozsahem integrace se utváří prostorová struktura s vnitřními vazbami, jimiž se toto území odlišuje od okolních prostorových jednotek*.

Za **přirozený region** je označován vztahově provázaný územní celek, kde probíhá územní dělba funkcí mezi centrem a zázemím. V praxi existují další funkce, integrující populaci a sociální a ekonomické procesy v určitém území. Při zkoumání regionálních rozdílů a regionálního rozvoje se vychází z toho, jaká geografická úroveň je srovnávána - mikroregionální, mezoregionální nebo makroregionální (Jáč et al., 2010, s. 14).

Důležitou vlastností regionů je jejich struktura. Na základě struktury jsou rozlišovány dva základní typy regionů.

- **Homogenní region** - vyznačuje se stejnorodostí svých vlastností,
- **Nehomogenní region** (heterogenní, nodální, spádový, uzlový, funkční) - je naopak charakterizovatelný nestejnorodostí svých vlastností, ale funkční jednotností. Jako příklad můžeme uvést tzv. spádové regiony, které jsou vymezeny určitou oblastí, z které jezdí lidé nakupovat do jednoho obchodního domu (Wokoun et al., 2011, s. 87).

Homogenní region

Pokud je region charakterizovatelný několika příznaky, musí se požadavek homogennosti vztahovat na všechny kritéria. **Homogenní regiony** najdeme zpravidla ve fyzické geografii (např. klimatické, geomorfologické a biogeografické regiony) než v geografii socioekonomické.

Nodální region

Příkladem **nodálního regionu** může být tzv. spádový region, který má vymezené oblasti, z kterých lidé jezdí nakupovat do určitého obchodního domu. Nodální regiony se z hlediska vnitřní struktury odlišují různorodostí funkcí daleko převyšující nízkou hranici odchylek přípustnou v homogenních regionech. Přemísťování zahrnující pohyb obyvatelstva a zboží, doprava a ostatní druhy přemísťování jsou typickými rysy nodálního regionu. (Wokoun et al., 2011, s. 87)

2.3 Mikroregion

Neexistuje žádná oficiální definice pojmu **mikroregion**, avšak můžeme ho chápat taky jako malý územní celek, který vznikl dobrovolným sdružením několika obcí, společně usilující o ekonomický, kulturní a sociální rozvoj. Dalších důvodů proč se obce spojují do mikroregionů, je mnoho. Například společný zájem obecného rozvoje území nebo naopak jsou zakládány monotematicky (vybudování ČOV, kanalizace nebo plynofikace). V České

republice je v zásadě rozvinutá dvoustupňová mikroregionální organizace. Mikroregiony 1. a 2. stupně, vzácně se objevují i tři stupně. Mikroregionálí struktura je charakteristická nodální formou. Mikroregiony se mohou dále stát velmi dobrým základním kamen při stanovování jakékoliv nové územně správní struktury nižšího stupně. V České republice můžeme za mikroregionální úroveň označit úroveň dřívějších okresů. (Kol. autorů, 2008, s. 73)

Mezoregion je charakterizován širšími funkční vztahy jako je dojíždění do škol vyššího stupně, dojížďka za méně běžnými službami či veřejnými službami vyšší hierarchické úrovně (vysoká škola, kulturní zařízení, specializovaný obchody apod.). Je důležitý z hlediska dodavatelsko-odběratelských vztahů. Mezoregiony pokrývají svými vztahy cca 40-60% území České republiky.

V případě **makroregionu** mluvíme o regionu velkého rozsahu. V případě malého státu jako je Česká republika jde o celý stát. Ve větších státech je přirozené, že se vnitřně člení na více makroregionů. V případě makroregionů jde o velmi různorodé funkční vztahy a také důležité společné charakteristiky – společný jazyk, historické, sociální a kulturní souvislosti. (Jáč et al., 2010, s. 14,15)

2.4 Členění NUTS

Klasifikace územních statistických jednotek **CZ-NUTS** vstoupila v České republice v platnost dnem 1. ledna 2000, podchytila nově vzniklé územně správní uspořádání České republiky (14 krajů). **NUTS** (z francouzského označení „Nomenclature des unites territoriales statistiques“) byli vytvořeny Statistickým úřadem Evropské Unie (Eurostatem) pro potřeby statistického sledování a zpracovávání analýz sociální a ekonomické situace v daných regionech. Jednotky NUTS mohou zahrnovat jednu nebo více územně správních jednotek (Jáč et al., 2010, s. 17). Česká republika se člení na:

- **NUTS 1** – jedná se o označení **státu** jako celku,
- **NUTS 2** – označení pro **regiony soudržnosti** – v ČR se jedná o 8 regionů - Praha, Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko,
- **NUTS 3** – označení pro 14 **krajů**,
- **LAU 1 (NUTS 4)** – jedna se o **okresy**, kterých máme v České republice 76,

- **LAU 2 (NUTS 5) –** je nejmenší lokální jednotkou, zpravidla **obce** či skupiny obcí. V České republice se nachází 6253 obcí (www.czso.cz)

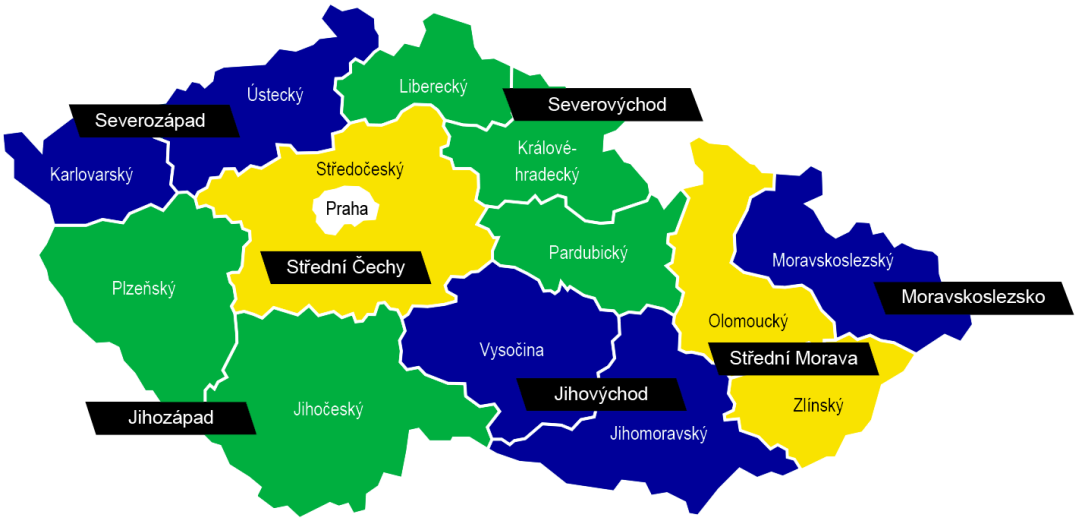

Obrázek 1 Mapa ČR - regiony soudržnosti a kraje (http://www.strukturalni-fondy.cz)

Jednotky NUTS byly vytvořeny pro potřeby spojené s koordinací a realizací politiky hospodářské a sociální soudržnosti zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů (Wokoun et al., 2007, s. 15)

Tabulka 1 Klasifikace NUTS v České republice (ČSÚ)

NUTS 1		**NUTS 2**		**NUTS 3**	
Území	**Kód**	**Region**	**Kód**	**Kraj**	**Kód**
Česká republika	CZ0	Praha	CZ01	Hlavní město Praha	CZ010
		Střední Čechy	CZ02	Středočeský kraj	CZ020
		Jihozápad	CZ03	Jihočeský kraj	CZ031
				Plzeňský kraj	CZ032
		Severozápad	CZ04	Karlovarský kraj	CZ040
				Ústecký kraj	CZ042
		Severovýchod	CZ05	Liberecký kraj	CZ051
				Královéhradecký kraj	CZ052
				Pardubický kraj	CZ053
		Jihovýchod	CZ06	Kraj Vysočina	CZ063
				Jihomoravský kraj	CZ064
		Střední Morava	CZ07	Olomoucký kraj	CZ071
				Zlínský kraj	CZ072
		Moravskoslezsko	CZ08	Moravskoslezský kraj	CZ080

Pro potřeby regionální a ekonomické statistiky se jednotky NUTS používají např: pro sledování míry nezaměstnanosti, pro výpočet regionální hrubého produktu, pro populační údaje. Pří vymezení jednotek NUTS je důležité vycházet z jejich komplementarity (tzn., že řádově vyšší jednotky jsou tvořeny určitým počtem celých jednotek nižších) a sledovat i velikost jednotek ve vztahu k praxi EU. V příslušném nařízení o jednotkách NUTS je stanovena minimální a maximální hodnota (počet obyvatel) pro tři základní úrovně NUTS regionů:

Tabulka 2 Úrovně NUTS (Kol. autorů, 2011, s. 78)

Úroveň	**Minimum**	**Maximum**
NUTS 1	3 miliony	7 milionů
NUTS 2	800 000	3 miliony
NUTS 3	150 000	800 000

Česká republika při stanovení jednotek NUTS nemohla příliš argumentovat stabilním územně správním členěním. Proto se u jednotek NUTS 2 přistoupilo k málo geograficky opodstatněnému, ale prakticky poměrně schůdnému řešení, tj. většinou sdružením dvou nebo více VÚSC do NUTS 2. (Kol. autorů, 2008, s 80)

Mikroregion Bojkovsko se z hlediska členění NUTS nachází v České republice (NUTS I.), v regionu soudržnosti Střední Morava (NUTS II.) a to konkrétně ve Zlínském kraji (NUTS III.) kousek od hranic se Slovenskem. Z hlediska dalšího členění LAU je mikroregion Bojkovsko součástí dvou regionů - Uherské Hradiště a Zlín (LAU I.). Mikroregion tvoří 15 obcí (LAU II).

3 STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ A PLÁNOVÁNÍ

Ježek říká (Wokoun, 2008, s. 39), že strategické plánování neboli strategický plán je souhrn různých strategických rozvojových dokumentů, které v České republice vznikají na úrovni obcí a měst, mikroregionů či jiných dobrovolných sdružení obcí, měst, krajů, regionů soudržnosti a státu. V praxi se běžně setkáváme s pojmy jako: regionální rozvojové koncepce, strategie regionálního rozvoje, programy hospodářského a sociálního rozvoje, integrované strategie rozvoje mikroregionů, programy rozvoje krajů atd.

Dle Wokouna (2008, s. 41) lze regionální plánování charakterizovat jako „*proces promyšlené aplikace opatření regionální politiky do konkrétních podmínek jednotlivých regionů, tedy jako metodologický přístup k realizaci regionální politiky*“. V této souvislosti musíme zdůraznit, že v České republice mají odpovědnost za regionální rozvoj především kraje.

Strategické plánování je z pohledu teorie řízení výchozím bodem, obsahuje stanovené cíle a ukazuje cesty, pomocí kterých má být těchto cílů dosaženo. Ve skutečnosti závisí realizace cílů na kvalitě plánovacího procesu, ale i na výkonu ostatních manažerských funkcí, jako je vedení, koordinace, organizování, komunikace a kontrola. V posledních letech se hodně hovoří o přechodu regionálního plánování k regionálnímu managementu (Wokoun et al., 2008, s. 42)

Strategický management (**strategické řízení**) je náročný interaktivní proces, který má velké odborné i lidské nároky na všechny jeho aktéry. Proces strategického řízení od deklarace záměru po jeho realizaci zahrnuje mnoho provázaných aktivit, které rozdělujeme do třech fází. Jsou jimi:

- **Strategická analýza,**
- **Strategický výběr** (návrh strategie),
- **Implementace** (realizace) **strategie.**

Pro pochopení strategie v organizaci (v kraji, mikroregionu, obci) je důležitá **strategická analýza** vytvářející poznatkovou základnu umožňující její pochopení. Klíčovou fází procesu je **strategický výběr**, který se skládá z několika kroků. Identifikace základních atributů strategického záměru, hledání a vytváření možných variant cest k dosažení globálního cíle strategie a zhodnocení variant a výběr strategických možností – stanovení strategických cílů a cest jejich dosažení. **Implementace strategie** se zabývá realizací strategie (Wokoun et al., 2008, s. 430).

3.1 Socioekonomická analýza

Socioekonomická analýza nám poskytuje údaje k provedení SWOT analýzy. Danou oblast bychom měli analyzovat v těchto oblastech:

- Poloha a vnější vztahy,
- Obyvatelstvo,
- Osídlení a bydlení,
- Dopravní a technická infrastruktura,
- Trh práce,
- Zemědělství
- Průmysl a stavebnictví
- Životní prostředí,
- Kultura a památky,
- Sociální sféra,
- Financování a majetek,
- Cestovní ruch a rekreace (Kol. autorů, 2008, s. 167)

3.2 SWOT analýza

Tato moderní metoda je v evropských podmínkách hojně využívána v oblasti státní správy a samosprávy v regionálním rozvoji a plánování. Zkratka SWOT vychází z anglických slov **strenths** (silné stránky), **weaknesses** (slabé stránky), **opportunities** (příležitosti) a **threats** (ohrožení). (Hrabánová et al., 2011, s. 38)

Zpravidla se na **SWOT analýzu** díváme ze dvou hledisek: interního a externího. (Smith a Roland, 2013, s. 43). Interní vlivy (projevují se na úrovních silných a slabých stránek) a externí vlivy (jedná se o příležitosti a ohrožení), které působí na rozvoj regionu. Informace, které získáme a jejich analýzu musíme provádět se záměrem o nalezení významných skutečností pro návrh alternativ strategií.

SWOT analýza je velmi užitečným, pohotovým a snadným nástrojem k deskripci celkové situace regionu. Silné a slabé stránky jsou vnitřními faktory rozvoje regionů, které jsou ovlivnitelné působením místních zájmových skupin (jedná se například o samosprávu, podnikatele, zájmová sdružení, občany ad.) Příležitosti a hrozby jsou vnějšími faktory a nejsou místními zájmovými skupinami ovlivnitelné. (Hrabánová et al., 2011, s. 38)

Podstatou SWOT analýzy je odhalení a současně vzájemné porovnání vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného objektu a možností a hrozeb, které na něj působí zvenčí. Smysl této metody spočívá především v akceptování silných stránek a odstranění slabých stránek. (Kol. autorů, 2008, s. 176)

U SWOT analýzy není nejdůležitější určit jakýkoliv druh silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení, ale zaměřit se především na ty, které mají strategický význam. Je tedy nutné vymezit faktory ovlivňující regionální rozvoj a dále určit významnost jednotlivých faktorů a ohodnotit jejich dopad na výběr strategie. (Hrabánová et al., 2011, s. 39)

Výsledkem SWOT analýzy je buď určení strategické pozice (WO, WT, SO, ST – obrázek 3) anebo návrh rozpracovanějších forem strategií a jejich ohodnocení. V případě rozpracovanějších forem je možné využít postupné hodnocení navržených strategií a to nejčastěji dle jejich váhy a atraktivnosti. (Hrabánová et al., 2011, s. 39)

Tabulka 3 SWOT anayza

	Slabé stránky (W)	**Silné stránky (S)**
Příležitosti (O)	WO Strategie „Hledání“	SO strategie „Využití“
Ohrožení (T)	WT strategie „Vyhýbání“	ST strategie „Konfrontace

Na základě SWOT matice můžeme určit čtyři strategické pozice

- Využití (SO strategie) – využívá silných stránek ke zhodnocení příležitostí. V tomto případě se jedná o region s příznivým rozvojem, který je konkurenceschopný a má dostatek zdrojů pro realizaci strategie.
- Hledání (WO strategie) – orientuje se na odstranění slabých stránek využitím příležitostí. Jedná se například o možnost získat prostředky z veřejných fondů, podpora zainteresovanosti podnikatelů na rozvoji regionu.
- Konfrontace (ST strategie) – samospráva využívá tuto strategie v případě, že je dost silná na přímou konfrontaci s ohrožením. Region má dostatečné množství vnitřních zdrojů, významnou zájmovou skupinu se silnou vyjednávací pozicí apod. O ohrožení se bude např. jednat v případě nepříznivé demografické situace, která je ovlivnitelná např. finanční dotací, zvýhodněným bydlením apod.

- Vyhýbání (WT strategie) – jedná se o obrannou strategii zaměřenou na odstranění slabých stránek a na vyhnutí se nebezpečí zvenčí. V tomto případě se jedná o region, který je v úpadku a může zde dojít např. k prodeji majetku, k nepříznivému demografickému vývoji apod. (Hrabánová et al., 2011, s. 40)

Existují i další metody při tvorbě strategických rozvojových plánů. Například metoda SHADE (Share = podíl + Development = rozvoj), metoda ODAPI nebo technika LAN s kroky analýzy, syntézy, interpretace, evaluace, propozice a další. Ovšem metoda SWOT analýzy je při vytváření koncepcí a programů regionálního rozvoje nejpoužívanější. (Kol. autorů, 2010, s. 178)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU BOJKOVSKO

Mikroregion Bojkovsko se nachází na východě České republiky, je součástí Zlínského kraje a leží na pomezí chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Jak již napovídá název, obce v mikroregionu se soustřeďují kolem města Bojkovice, které jsou největším a nejlidnatějším městem. V Bojkovicích se nachází také sídlo mikroregionu, který vznikl v září roku 2003 a k dnešku ho tvoří 14 obcí (Bojkovice, Hostětín, Komňa, Lopeník, Nezdenice, Pitín, Rokytnice, Rudice, Šanov, Šumice, Vápenice, Vyškovec, Záhorovice a Žítková) a 3 místní části Bojkovic Bzová, Krhov a Přečkovice. Mezi obce, které bezprostředně sousedí se Slovenskem, patří Lopeník, Pitín, Rokytnice, Šanov, Vyškovec a Žítková. Mikroregion Bojkovsko se nachází v okrajové části okresů Uherské Hradiště a Zlín v jihovýchodní části Zlínského kraje v příhraniční oblasti se Slovenskou republikou. Z hlediska členění NUTS je mikroregion součástí celku NUTS II – Střední Morava.

Obrázek 2 Mikroregion Bojkovsko (http://www.bojkovsko.cz)

Mikroregion Bojkovsko sousedí na západě s MAS a mikroregionem Východní Slovácko, na severu s MAS Luhačovské Zálesí a mikroregionem Luhačovské Zálesí a na východě s MAS Ploština.

Z administrativního hlediska není mikroregion Bojkovsko jednotný region, jelikož je tvořen obcemi, které spadají pod různé administrativní jednotky. Obce spadají pod tři obce s rozšířenou působností:

- největší část regionu se nachází ve správním obvodu ORP Uherský Brod – město Bojkovice, obce Hostětín, Komňa, Lopeník, Nezdenice, Pitín, Rudice, Šumice, Vápenice, Vyškovec, Záhorovice a Žítková,
- obec Šanov ležící ve správním obvodu ORP Luhačovice,
- obec Rokytnice ležící ve správním obvodu ORP Valašské Klobouky

Z výše uvedeného textu je patrné, že obce Rokytnice a Šanov jsou součástí okresu Zlín, zbylé obce se nachází v okresu Uherské Hradiště.

5 OBYVATELSTVO

V mikroregionu v současné době žije necelých 12000 obyvatel. Nejvíce z nich žije v hlavním městě mikroregionu, v Bojkovicích. Přes tisíc obyvatel mají také Šumice a Záhorovice. Ostatní obce mají méně než 1000 obyvatel. Z toho v 7 obcích žije méně než 500 obyvatel. Nejméně obyvatel má obec Vyškovec a to necelých 150. Žen je v mikroregionu zhruba o 100 víc než mužů, což je zhruba o 2% více. Nejvyšší průměrný věk byl zaznamenán v Nezdenicích. Toto číslo ovšem je scestné, jelikož se zde nachází domov důchodců, který tento průměr výrazně navyšuje. V celém mikroregionu je průměrný věk mužů kolem 41 let a průměrný věk žen je necelých 44 let. Dlouhodobým problémem je zvyšování průměrného věku obyvatelstva v mikroregionu.

Tabulka 4 Počet obyvatel v obcích a jejich průměrný věk (ČSÚ, 2014)

	Počet obyvatel			Průměrný věk		
Obec	**Celkem**	**Muži**	**Ženy**	**Celkem**	**Muži**	**Ženy**
Bojkovice	4464	2155	2309	42,5	40,6	44,4
Hostětín	242	122	120	42,9	41,9	44,0
Komňa	583	287	296	40,5	40,6	40,4
Lopeník	196	102	94	42,7	44,2	41,0
Nezdenice	730	352	378	47,9	42,7	52,8
Pitín	921	453	468	40,9	39,1	42,6
Rudice	444	208	236	43,8	41,4	45,9
Rokytnice	576	292	284	43,8	42,6	45,0
Šanov	485	241	244	41,1	39,5	42,7
Šumice	1685	848	837	42,1	40,2	44,0
Vápenice	199	111	88	41,5	38,9	44,8
Vyškovec	149	85	64	41,2	41,8	40,4
Záhorovice	1098	567	531	40,5	39,1	42,0
Žítková	174	81	93	42,3	40,1	44,2
mikroregion	*11946*	*5904*	*6042*	*42,4*	*40,9*	*43,87*

V současné dobře je trend takový, že v MB je přirozený přírůstek záporný, tzn., že se mikroregion vylidňuje. Je to dáno i tím, že se více lidí vystěhovalo, než přistěhovalo. V roce 2013 se narodilo celkem 105 dětí, naproti tomu zemřelo 175 lidí. Největší přirozený úbytek byl zaznamenán v Nezdenicích. Jak už bylo zmíněno, tento stav je zapříčiněn místním domovem důchodců. Naopak nejvyšší přirozený přírůstek byl zaznamenán v Záhorovicích,

kde rozdíl mezi narozenými a zemřelými byl 11 ve prospěch narozených. Pouze v 5 obcích bylo zaznamenáno kladné saldo migrace. Nejvíce lidí se přistěhovalo do Lopeníku a nejvíce se odstěhovalo z Bojkovic.

Tabulka 5 Přirozený přírůstek a saldo migrace obyvatelstva (ČSÚ, 2013)

Obec	Narozených	Zemřelých	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Saldo migrace
Bojkovice	43	57	-14	56	80	-24
Hostětín	3	5	-2	1	3	-2
Komňa	6	7	-1	15	7	8
Lopeník	2	5	-3	13	1	12
Nezdenice	2	35	-33	29	22	7
Pitín	7	12	-5	6	13	-7
Rudice	4	6	-2	13	17	-4
Rokytnice	3	12	-9	8	10	-2
Šanov	7	9	-2	4	5	-1
Šumice	8	16	-8	29	25	4
Vápenice	2	1	1	3	5	-2
Vyškovec	3	2	1	2	2	0
Záhorovice	14	3	11	23	20	3
Žítková	1	5	-4	4	5	-1
Celkem	105	175	-70	206	215	-9

5.1 Vývoj počtu obyvatelstva

Stejně jako v několika posledních letech tak i historický vývoj počtu obyvatel na území mikroregionu má od roku 1961 do roku 2012 klesající tendenci. Nejvyšší počet obyvatel na základě údajů o počtu obyvatel v jednotlivých obcích ze Sčítání lidu, domů a bytů zde byl evidován v roce 1961, kdy mělo na tomto území trvalé bydliště 14 944 obyvatel. V roce 2012 dle Českého statistického úřadu žilo na území Bojkovska přes 12 000 obyvatel. V porovnání s rokem 2001 dochází k mírnému poklesu o 4,5 %, celkový stav obyvatelstva se snížil téměř o 500 osob. Tento pokles je zapříčiněn nižší porodností a také vyšším počtem lidí, kteří se z území vystěhovali.

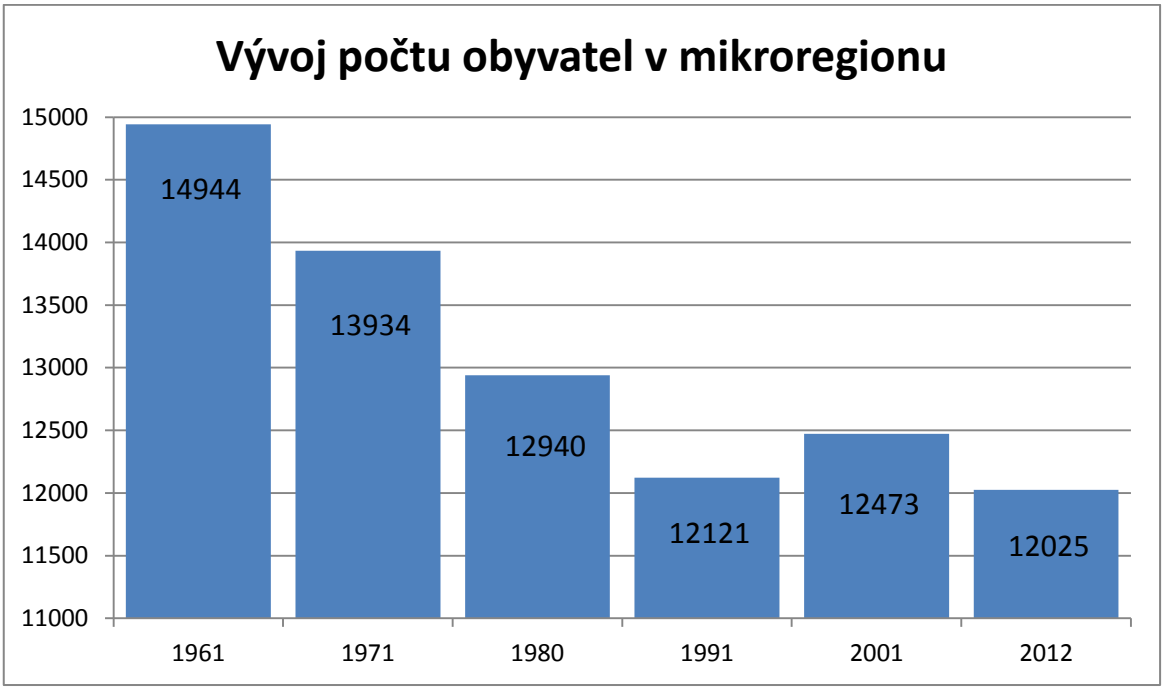

Graf 1 Historický vývoj počtu obyvatelstva v mikroregionu (ČSÚ)

5.2 Věková struktura obyvatelstva

ČSÚ rozděluje obyvatele podle věku do tří věkových kategorií: první kategorií představují **předproduktivní osoby** (0 − 14 let), druhou kategorii reprezentují **produktivní osoby** (15 − 64 let) a poslední jsou **poproduktivní osoby** (65 a více let). Dle následující tabulky podíl osob v produktivním věku v roce 2014 tvořil 67,70 %. Snižuje se podíl první kategorie do 14 let a zvyšuje se podíl kategorie 65+. V roce 2012 převažoval podíl složky poproduktivní populace nad složkou předproduktivní. V témže roce činil rozdíl mezi předproduktivní a poproduktivní složkou 25 %, což představuje 549 osob.

Velmi častým ukazatelem, který se využívá při analýze věkové struktury obyvatelstva, je index stáří, který se vypočítá jako poměr počtu obyvatel ve věku 65 a více let k počtu dětí ve věku 0-14 let. V roce 2012 dosáhl tento index na území Bojkovska hodnoty 134,2. Index stáří v případě MB kopíruje vývoj ve věkové struktuře obyvatelstva. Nejnižší index stáří byl zaznamenán v obcích Žítková, Záhorovice a Pitín. Naopak nejvyšší hodnota byla evidována v Nezdenicích.

Tabulka 6 Věková struktura obyvatelstva (ČSÚ, 2012)

Území	Obyvatelé ve věku 0–14 let	Obyvatelé ve věku 15–64 let	Obyvatelé ve věku 65 a více let	Index stáří
Bojkovice	584	3 088	830	142,1
Hostětín	34	160	52	152,9
Komňa	95	386	95	100
Lopeník	26	123	38	146,2
Nezdenice	89	450	217	243,8
Pitín	153	632	148	96,7
Rokytnice	72	393	122	169,4
Rudice	51	314	85	166,7
Šanov	70	333	85	121,4
Šumice	246	1 136	307	124,8
Vápenice	29	138	33	113,8
Vyškovec	21	101	26	123,8
Záhorovice	167	765	152	91
Žítková	31	121	27	87,1
Mikroregion	*1668*	*8140*	*2217*	*134,2*

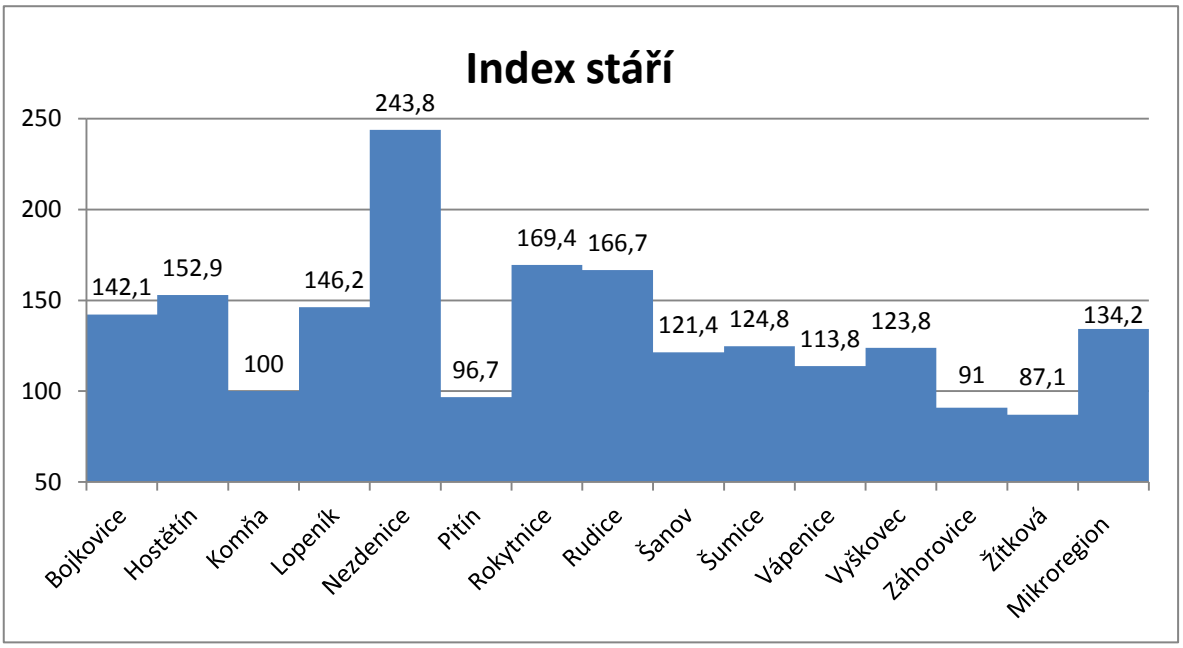

Graf 2 Index stáří obyvatelstva (ČSÚ 2012)

Nejvyšší hodnoty index stáří dosahuje v Nezdenicích, a to 243,8. Tato hodnota je stejně jako průměrný věk zkreslená místním domovem důchodců, kde žije asi 150 obyvatel. Index dosahuje ve 3 obcích hodnoty menší než 100 a to na Žítkové, v Záhorovicích a v Pitíně. Na Lopeníku tato hodnota dosahuje rovných 100 bodů.

Věková struktura obyvatelstva v mikroregionu Bojkovsko kopíruje celonárodní průměr. Ženy se dožívají vyššího věku než muži. Následující graf zachycuje věkovou strukturu obyvatelstva podle pohlaví a jednotlivých věkových skupin na území Bojkovska v roce 2011. Graf nám naznačuje, že populace v mikroregionu vymírá. Tento typ je charakteristický pro velké množství zemí západní a severní Evropy, včetně České republiky. Vývojové trendy věkové struktury obyvatel v mikroregionu nejsou vzhledem ke stárnutí populace v posledních letech příliš optimistické. Graf nám ukazuje, že se zde nachází mnoho občanů ve věkové skupině 65 a více let.

Podle údajů z ČSÚ patří k nejpočetnější věkové skupině na území mikroregionu věková skupina mezi 30 - 39 lety následována věkovou skupinou mezi 60−65 lety. Věková skupina 0-20 je z hlediska věkové struktury poměrně vyrovnaná.

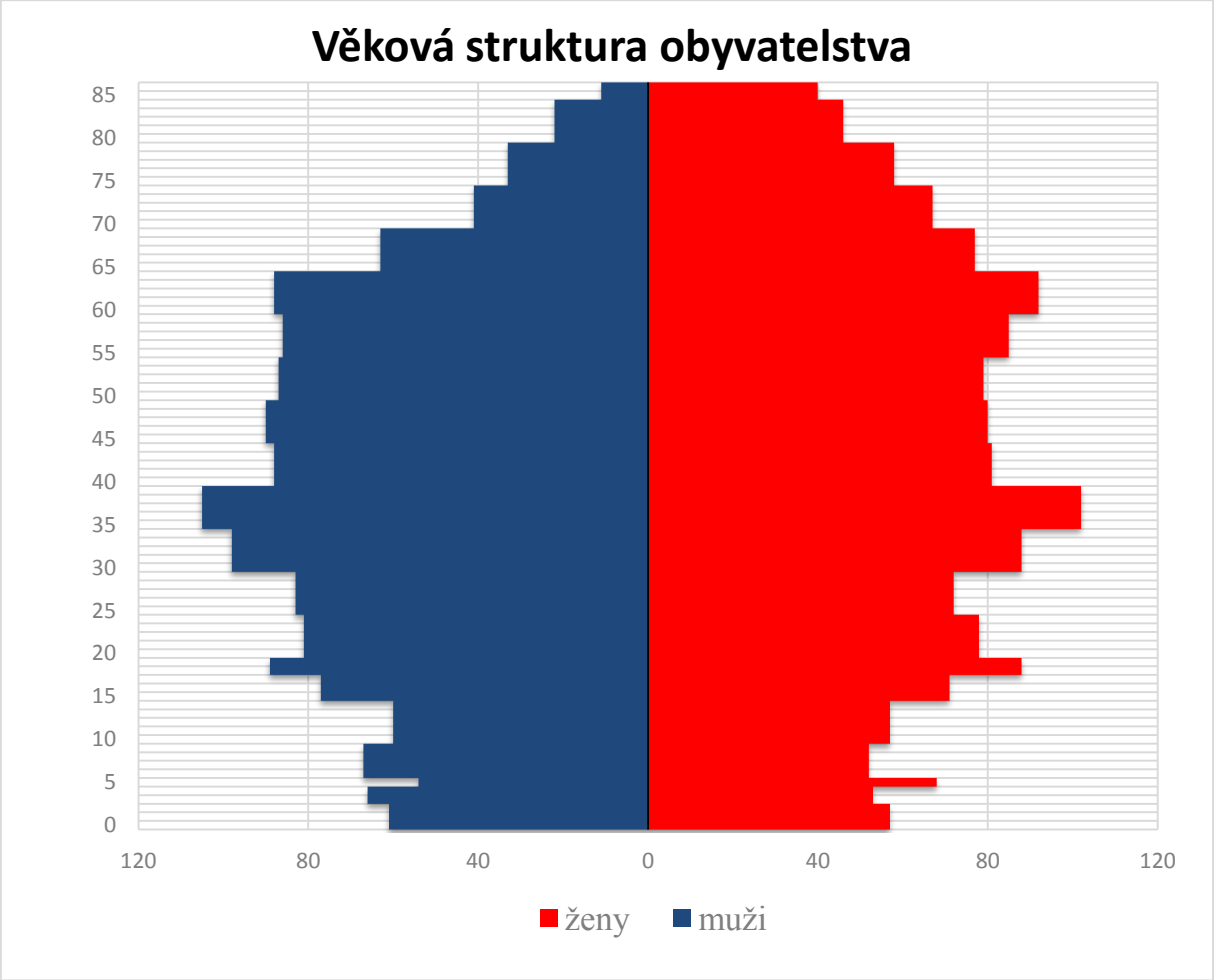

Graf 3 Věková struktura obyvatelstva v mikroregionu Bojkovsko (ČSÚ a SLDB 2011)

Na základě dat z ČSÚ na území MB v letech 2008 až 2013 převažuje počet zemřelých nad živě narozenými. Největší počet narozených byl v roce 2010 a to přesně 137. Naopak nejméně, 104 osob, na území přibylo v roce 2011 a přibližně stejně se narodilo v roce 2013 a to 109 dětí. Největší výkyv mezi živě narozenými a zemřelými byl zaznamenán v roce 2011, kdy zemřelí převyšovali živě narozené o 74 osob. V roce 2008 byl zaznamenán nejmenší výkyv, kdy počet zemřelých převyšoval o 34 osob celkový počet živě narozených.

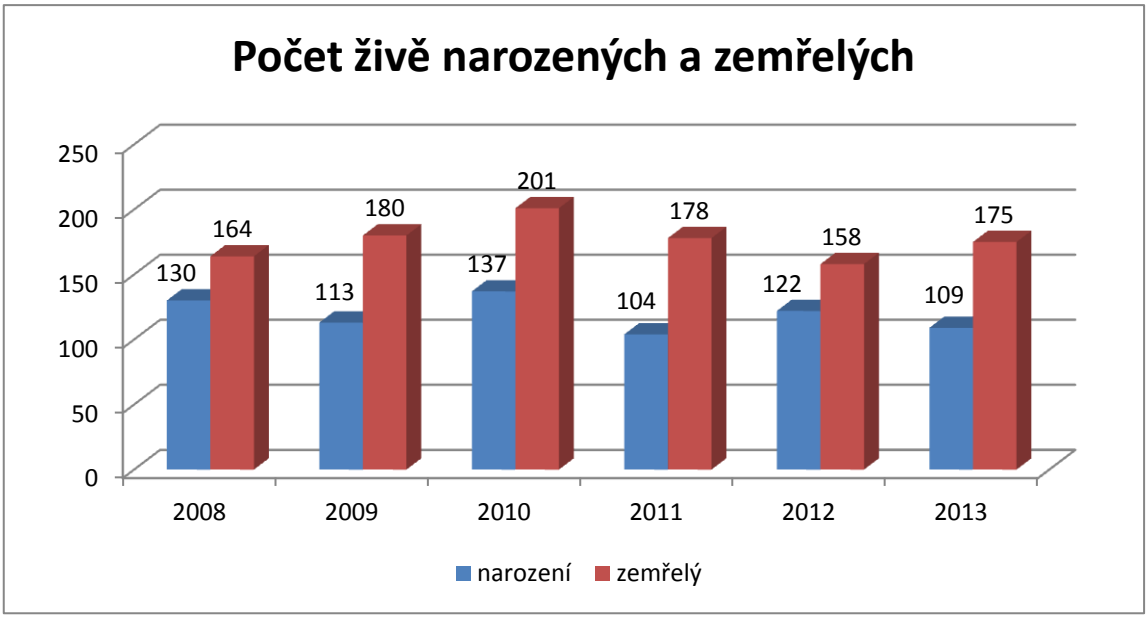

Graf 4 Počet živě narozených a zemřelých v mikroregionu Bojkovsko (ČSÚ)

5.3 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

S využitím dat z posledního Sčítání lidí, domů a bytů z roku 2011 byla provedena analýza vzdělanostní struktury obyvatelstva, která je v mikroregionu Bojkovsko na dobré úrovni. Převládají zde obyvatelé, kteří absolvovali střední školu bez maturity. Téměř stejný počet obyvatel je se základním vzděláním a s úplným středním vzděláním. Mezi obyvateli mikroregionu ve věku 15 a více let bylo bez vzdělání evidováno 0 % osob a základní vzdělání mělo 23 % populace. Největší skupinu tvoří obyvatelé se středním vzděláním s výučním listem - 41 % osob. Druhou největší skupinou jsou obyvatelé se střední vzdělání s maturitou, kterých bylo evidováno 25 % osob. Nástavbové studium uvedli 2 % osob, vyšší odborné pak 1 % osob a vysokoškolského vzdělání dosáhlo 8,0 % obyvatel.

Tabulka 7 Vzdělanostní struktura obyvatelstva v obcích v mikroregionu (SLDB)

Nejvyšší dosažené vzdělání							
Obec	**Bez vzdělání**	**Základní**	**Střední bez maturity**	**Střední s maturitou**	**Nástavbové studium**	**Vyšší odborné**	**Vysokoškolské**
Bojkovice	5	775	1472	990	92	30	348
Hostětín	0	51	75	47	7	2	18
Komňa	0	97	205	108	8	4	29
Lopeník	0	55	67	27	1	3	11
Nezdenice	5	242	227	143	13	3	35
Pitín	3	170	334	169	15	8	54
Rokytnice	1	125	219	93	6	8	25
Rudice	1	87	175	70	11	5	23
Šanov	4	68	183	108	8	2	23
Šumice	3	278	570	361	29	11	131
Vápenice	1	45	57	34	3	0	7
Vyškovec	5	37	40	6	2	0	6
Záhorovice	3	175	341	234	12	8	80
Žítková	0	38	65	26	1	2	6
Celkem	**31**	**2243**	**4030**	**2416**	**208**	**86**	**796**

6 BYDLENÍ

Základním sledovaným ukazatelem, který se využívá ve Sčítání lidí, domů a bytů na úrovni obcí jsou trvale obydlené domy a trvale obydlené byty. Trvale obydleným domem se rozumí dům, ve kterém se nachází alespoň jeden trvale obydlený byt nebo je v něm umístěno zařízení, které slouží k hromadnému ubytování osob alespoň s jednou trvale bydlící osobou. Výsledky z roku 2001 a 2011 ukazují, že počet trvale obydlených domů na území mikroregionu mírně klesl o 57 domů (tj. o 1,78 %).

Mezi lety 2001 a 2011 byl u trvale obydlených domů zaznamenán nárůst v pěti obcích. Největší nárůst byl zaznamenán v obci Šumice (navýšení o 13 domů) a v Záhorovicích (navýšení o 10 domů). Pokles obydlených domů vykazovalo celkem 10 obcí. Největší pokles byl zaznamenán v Bojkovicích, který činil 39 domů. Další velký pokles byl na Vyškovci (o 13 domů), na Žítkové (o 13 domů) a na Lopeníku (o 12 domů). V obci Šanov byl pokles o 5 domů, v Komni o 8 domů, v Nezdenicích o 1 dům, v Pitíně o 2 domy a v obci Vápenice o 7 domů.

Tabulka 8 Trvale obydlené domy a byty (VDB ČSÚ a SLDB 2011)

Území	Trvale obydlené domy		Trvale obydlené byty	
	2001	**2011**	**2001**	**2011**
Bojkovice	949	910	1681	1749
Hostětín	68	69	77	79
Komňa	178	170	197	187
Lopeník	88	76	89	76
Nezdenice	183	182	214	207
Pitín	267	265	307	315
Rokytnice	165	167	186	193
Rudice	146	148	165	165
Šanov	149	144	153	159
Šumice	450	463	536	570
Vápenice	68	61	69	66
Vyškovec	62	55	62	55
Záhorovice	299	309	325	340
Žítková	72	65	75	69
Mikroregion Bojkovsko	3144	3084	4136	4230

7 TRH PRÁCE

Geografické podmínky mikroregionu nabízí dobré podmínky pro zemědělskou, řemeslnou a průmyslovou výrobu. Informace o ekonomické aktivitě obyvatelstva v mikroregionu Bojkovsko vychází z údajů Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo odráží celkové zaměření místního hospodářství a postavení mikroregionu v rámci kraje. Zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu je 5,8 %, zatímco průměr ČR je 2,7 %. V průmyslu a stavebnictví pracuje 45,9 % ekonomicky aktivního obyvatelstva (ČR 32,2 %) a ve službách je zaměstnáno 48,6 % (ČR 65,1 %). Mezi jednotlivými obcemi ovšem existují výrazné rozdíly. Nejvyšší podíl obyvatel, kteří pracují v zemědělství, byl evidován ve Vápenicích a Komni. Zatímco průmysl je díky menším firmám, které jsou zaměřeny na tuto oblast, nejrozvinutější v obcích Pitín a Rokytnice. Ve službách je nejvíce obyvatel zaměstnáno na Žítkové. Tato obec je turisticky velmi oblíbená, proto zde pracuje vyšší počet obyvatel ve službách.

Tabulka 9 Struktura zaměstnanosti obyvatelstva v % (SLDB, 2011)

Obec	**Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (v %)**	**Zaměstnaní v jednotlivých sektorech (v %)**		
		Zemědělství	**Průmysl a stavebnictví**	**Služby**
Bojkovice	48,5	2,9	50,3	46,8
Hostětín	45,3	4,5	43,9	51,6
Komňa	47,4	10,1	50,6	39,3
Lopeník	48,2	8,5	47,8	43,7
Nezdenice	36,9	2,3	44,4	53,3
Pitín	45,5	5,4	54,7	39,9
Rokytnice	47,5	6,3	54,5	39,2
Rudice	43,6	4,3	52,4	43,3
Šanov	46,1	5,7	42,8	51,5
Šumice	47,2	3,2	46,7	53,3
Vápenice	43	11,9	39	49,1
Vyškovec	34,9	9,1	33,3	57,6
Záhorovice	48	3,1	50,6	46,3
Žítková	38,6	3,8	28,3	67,9
Mikroregion	**44,2**	**5,8**	**45,9**	**48,6**
Zlínský kraj	**48,6**	**2,5**	**40,8**	**56,7**
ČR	**48,7**	**2,7**	**32,2**	**65,1**

Nezaměstnanost v mikroregionu je 7,64 %. Největší podíl nezaměstnaných je v obci Lopeník a v obci Žítková. Na druhé straně je nejnižší podíl nezaměstnaných v obci Rudice (5%). Je to dáno tím, že v blízkosti Rudic se nachází Uherský Brod, který nabízí velké množství pracovních pozic. Podíl nezaměstnaných osob přesáhl 12% také v obcích Vyškovec a Žítková. Ve zbylých obcích průměr osciluje kolem 6-7%. Průměrný podíl nezaměstnaných je v ČR 7,2%.

Pojem podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje dřívější míru nezaměstnanosti, které poměřovala všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Podíl nezaměstnaných osob se začal využívat od ledna 2013. Jelikož se změnila metodika vyjádření počtu nezaměstnaných tak není možné porovnat rok 2014 s předcházejícími lety.

Tabulka 10 Počet a podíl nezaměstnaých osob (ČSÚ, 2014)

Obec	**Uchazeči o zaměstnání**	**Uchazeči se zdravotním postižením**	**Podíl nezaměstnaných osob (v %)**
Bojkovice	192	48	**6,34**
Hostětín	9	1	**5,66**
Komňa	26	5	**6,68**
Lopeník	17	1	**13,39**
Nezdenice	26	2	**5,98**
Pitín	45	10	**7,03**
Rudice	15	5	**5**
Rokytnice	23	5	**5,67**
Šanov	22	4	**6,73**
Šumice	66	7	**5,86**
Vápenice	11	3	**8,21**
Vyškovec	12	5	**12,25**
Záhorovice	43	12	**5,56**
Žítková	15	2	**12,71**
Celkem	***522***	***110***	***7,64***

Na konci roku 2014 bylo v mikroregionu celkem 522 uchazečů o zaměstnání. Z tohoto počtu bylo 110 uchazečů zdravotně postižených, což představuje 21% všech uchazečů o zaměstnání.

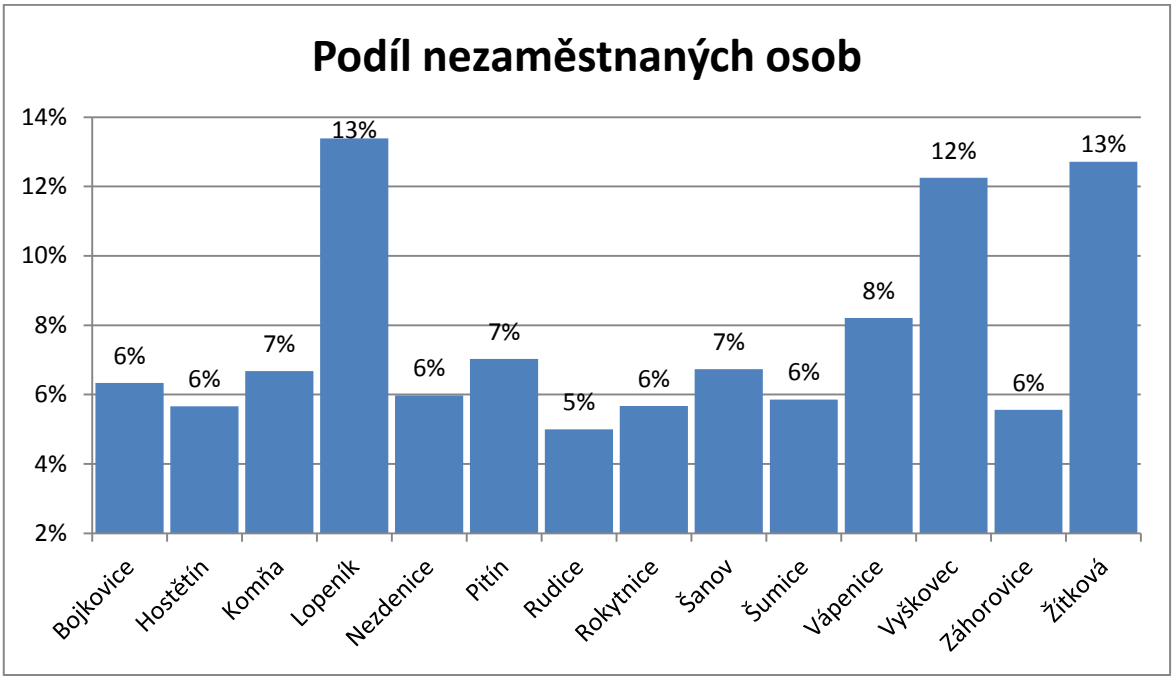

Graf 5 Podíl nezaměstnaných osob

V následující tabulce jsou vypsány firmy, které se nachází v jednotlivých obcích. Jedná se o nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu a v jednotlivých obcích. Největšími firmami jsou Zeveta Bojkovice, a. s., Moravia Cans, a. s. a TVD – technická výroba a. s.

Tabulka 11 Nejvýznamnější zaměstnavatelé v mikroregionu (ziveobce.cz a mfcr.cz)

Obec	**Název**	**Hlavní činnost**	**Počet zaměstnanců**
Hostětín	Moštárna Hostětín, s.r.o.	Zemědělská činnost	7
	Centrum Veornica Hostětín	Vzdělávání a ekol.projekty	7
Bojkovice	ZEVETA Bojkovice, a.s.	Výroba výbušnin, zámečnictví	500
	Moravia Cans, a.s.	Obchod s chemickými látkami	400
	SKD Bojkovice, družstvo	Kovoobrábění	150
	Albo Schlenk, s.r.o.	Výroba hliníkových produktů	150
	Agrofiniš, spol. s.r.o.	Zemědělská výroba	10
Komňa	Novák Ludvík - lesní práce	Těžba dřeva	20
Pitín	ZS Pitín, a.s.	Výroba strojů, opravy	15
	JAMIBO, s.r.o.	Kovoobrábění	25
Rokytnice	KOWAG, s.r.o	Kovoobrábění, svařování	20
	TVD technická výroba, a.s.	kovovýroba, gumárenství	500
	ZKL - VRL Praha, a.s.	Výroba ložisek	20
Šanov	KOVO Petula, s.r.o.	Kovovýroba, výroba oděvů	10
Vápenice	Gorstrings	Výroba strun	5
Žítková	Hotel Kopanice	Ubytovací a stravovací služby	5

8 ZEMĚDĚLSTVÍ

Jedná se o tradiční odvětví národního hospodářství. V tomto regionu je zemědělství nedílnou součástí životů místních občanů, kteří hospodaří na tomto území už po několik generací. Jelikož se území nachází v CHKO Bílé Karpaty, platí zde zvláštní podmínky pro hospodaření. Proto poloha mikroregionu poskytuje pouze omezené možnosti pro rozvoj a zacházení se zemědělskou půdou.

Mikroregion se rozkládá na celkové ploše 19037 ha. Data z následující tabulky jsou z roku 2013. Nejvíce území zabírala lesní půda a to něco málo přes 41% území. Druhý největší podíl na celkovém ploše zaujímají orná půda a trvale travní porosty – obě shodně kolem 23%. Zemědělská půda se na celkové výměře podílela 46,65% zatímco nezemědělská půda tvořila 53,35%. Zemědělská půda je tvořena ornou půdou, ovocnými sady a trvale travními porosty. Nezemědělská půda se skládá z lesní půdy, vodních ploch, zastavěných ploch a ostatních ploch. Nevyskytují se zde žádné vinice a chmelnice, jelikož zde pro ně nejsou vhodné podmínky.

Tabulka 12 Druhy pozemků (VDB ČSÚ)

Obec	**Celková výměra (ha)**	**Orná půda**	**Ovocné sady**	**Trvale travní porosty**	**Lesní půda**	**Vodní plochy**	**Zastavěná plocha**	**Ostatní plocha**
Bojkovice	4188	820,9	37,5	1075,7	1680,0	58,0	67,1	448,8
Hostětín	364,1	124,5	-	41,1	155,0	1,9	5,5	36,1
Komňa	1639,3	202,9	11,0	433	822,6	8,1	13,1	148,6
Lopeník	1252,9	177,6	-	379,8	561,2	3,6	7,2	123,5
Nezdenice	834,5	327,9	1,7	200	211,2	5,7	12,9	75,1
Pitín	2306,1	293,2	6,6	414,4	1409,1	22,4	16,8	143,6
Rudice	767,2	196,4	-	254,6	231,3	3,8	11,4	69,7
Rokytnice	998,3	362,8	15,4	168,8	380,7	6,7	14,1	49,8
Šanov	906,6	61,3	-	253,5	513,2	6,0	10,8	61,8
Šumice	1570,6	1012	-	139,7	213,3	15,1	23,5	166,4
Vápenice	988,4	87,8	-	363,7	380,7	6,6	6,6	143
Vyškovec	1119,4	78,2	4,0	310,2	561,0	2,1	7,2	156,7
Záhorovice	1491,7	400,3	7,4	278,5	655,6	17,2	16,8	115,7
Žítková	610,6	165,9	4,2	360	11,6	4,6	8,2	56,1
celkem	*19037,7*	*4312,3*	*87,8*	*4313*	*7786,5*	*161,8*	*221,2*	*1795,1*

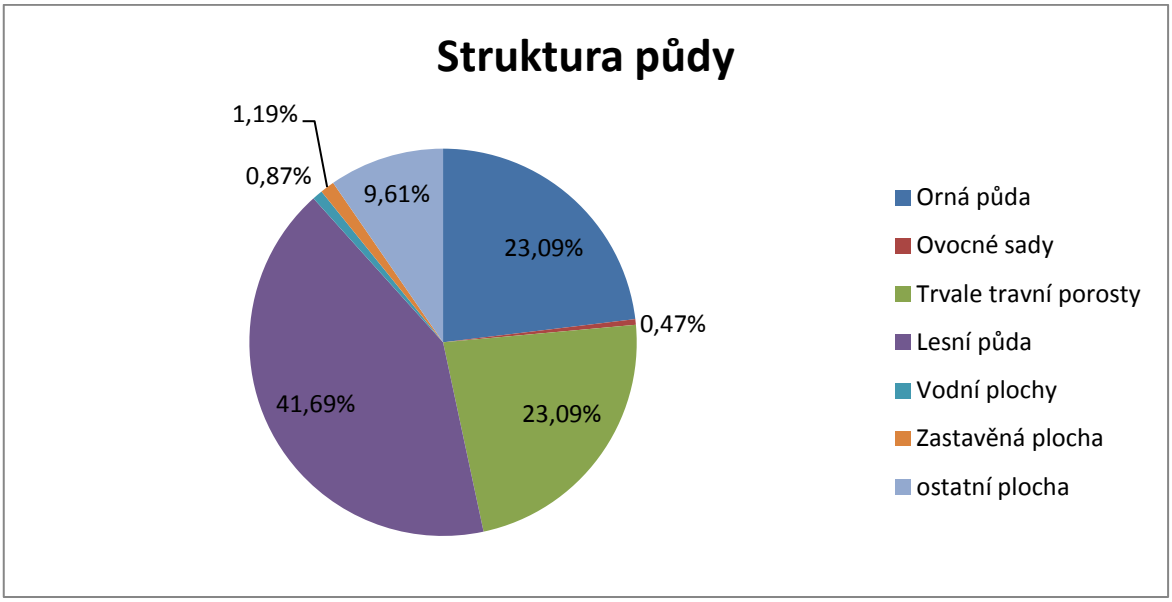

Graf 6 Struktura půdy mikroregionu

Na území mikroregionu hospodaří přes 30 ekologických zemědělců. Ekologické zemědělství je moderní forma obhospodařování půdy bez používání chemických vstupů s nepříznivými dopady na životní prostředí, zdraví lidí a zdraví hospodářských zvířat. Nejvyšší počet těchto zemědělců se nachází v obcích Hostětín, Pitín, Rokytnice, Vápenice, Lopeník a ve městě Bojkovice. Nejvíce zemědělců dává přednost chovu skotu a ovcí. V menší míře se zde chovají kozy a koně.

9 TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

9.1 Technická infrastruktura

Pod pojmem technická infrastruktura si lze představit všechno, co souvisí s technickou obsluhou území. Jedná se například o energetiku, informační systémy, vodní hospodářství (ČOP, vodovody, kanalizace) a odpadové hospodářství. Technická infrastruktura v mikroregionu není na zcela optimální úrovni. Následující tabulka znázorňuje současný stav připojení obytných domů v jednotlivých obcích na kanalizační síť, vodovod, plyn a čistírnu odpadních vod či napojení na ni.

Tabulka 13 Základní technická vybavenost obcí (SLDB 2011)

Obec	**Kanalizační síť**	**Vodovod**	**Plyn**	**ČOV**
Bojkovice	ano	ano	ano	ano
Hostětín	ano	ne	ne	ano
Komňa	ano	ano	ano	ne
Lopeník	ne	ano	ne	ne
Nezdenice	ano	ano	ano	ne
Pitín	ano	ano	ano	ne
Rokytnice	ano	ano	ano	ne
Rudice	ano	ano	ano	ne
Šanov	ano	ano	ano	ano
Šumice	ano	ano	ano	ne
Vápenice	ne	ano	ano	ne
Vyškovec	ne	ne	ne	ne
Záhorovice	ano	ano	ano	ne
Žítková	ne	ano	ano	ne

Elektrická energie je zajištěna v celém mikroregionu. Čistírna odpadních vod či napojení na čistírnu funguje pouze v některých obcích. Plynofikace je zavedena ve všech obcích s výjimkou obce Vyškovec, Lopeník a Hostětín. Je využívána především k vytápění a ohřevu vody. Veřejný vodovod mají všechny obce, kromě Vyškovce a Hostětína. V těchto obcích je několik rezervoárů, které jsou napojeny na jednotlivé domy. Domy, které nejsou napojeny na tyto rezervoáry, mají svoji vlastní studnu. Pouze 4 obce z celkových 14 nemají kanalizační síť. Jedna se o obce, které mají nejmenší počet a hustotu obyvatelstva a nacházejí se na okraji mikroregionu.

9.2 Dopravní infrastruktura

V mikroregionu není silniční síť tak hustá jako v západní části Zlínského kraje, což je způsobeno přírodním reliéfem Bílých Karpat a taky tím, že se mikroregion nachází na okraji Zlínského kraje i České republiky.

Silniční doprava

V mikroregionu se nenachází žádná dálnice nebo rychlostní komunikace. Mikroregionem prochází silnice I. třídy E 50 (I/50), která vede ze západu na východ na Slovensko. Tato komunikace prochází některými obcemi mikroregionu a z řady dalších obcí je dobře dostupná. Silnice E 50 je považována za komunikaci mezinárodního významu a to díky tomu, že pokračuje západním směrem přes celé území ČR až do Německa.

Mezi další významné komunikacemi patří silnice II. třídy č. 495, 496 v okolí Bojkovic, Pitína, Komni. Tyto komunikace poskytují obyvatelstvu dopravní spojení do Uherského Brodu. Zbytek komunikací tvoří silnice III. třídy a místní komunikace. Některé silnice III. třídy a místní zpevněné komunikace se nachází ve špatném technickém stavu.

Autobusovou dopravou jsou propojeny všechny obce mikroregionu. Z velké části zajišťuje hromadnou dopravu společnost ČSAD Uherské Hradiště a.s. a ČSAD Vsetín a.s. Tuto formu hromadné dopravy zajišťují také soukromí dopravci. Dopravní obslužnost v pracovní dny je na relativně dobré úrovni, avšak o víkendech a státních svátcích je četnost spojů velmi omezena. Obce ležící na hlavních silničních komunikacích, mají lepší četnost dopravy do okolních měst, než malé obce, které se nachází na okraji mikroregionu.

Železniční doprava

Mikroregionem prochází železniční trať, která směřuje ze západu na východ. Jedná se o železniční trať č. 340 – Brno – Vlárský průsmyk (protíná obce Šumice, Nezdenice, Záhorovice, Bojkovice, Pitín a Hostětín). V Bojkovicích se nachází hlavní nádraží mikroregionu, které je důležité z hlediska dojížďky studentů do škol a obyvatel do zaměstnání.

Letecká a vodní doprava

Letecká doprava je zastoupena malým soukromým letištěm v Bojkovicích, které je určeno pouze pro sportovní a rekreační účely. Nejbližší veřejné letiště se nachází v Kunovicích, které slouží například k vyhlídkovým letům. V mikroregionu není dostupná pouze vodní doprava. Nejblíže je využívána na Baťovém kanále a to pouze k rekreačním účelům.

10 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Všechny obce, kromě Nezdenic, Rudic a Šumic se nachází na území Bílých Karpat, které jsou od roku 1980 chráněnou krajinnou oblastí a od roku 1996 jsou biosférickou rezervací UNESCO. Životní prostředí v mikroregionu je na dobré úrovni, na celém území se nenachází žádný velký znečišťovatel. Nejznámější obcí z hlediska životního prostředí je Hostětín, kde bylo aplikováno mnoho ekologických projektů.

Z hlediska charakteru krajiny a její kvality jsou unikátním regionem Moravské Kopanice, které jsou tvořeny obcemi Žítková, Vápenice a Vyškovec. V krásné přírodě Bílých Karpat je vysoký rozvojový potenciál (cestovní ruch, ekologické zemědělství)

Ovzduší

Ovzduší v mikroregionu je ve srovnání s ostatními oblastmi Zlínského kraje velmi dobré. Krajina, která je z velké části tvořena lesními porosty a trvalými travními porosty, může tuto skutečnost velmi ovlivnit, stejně jako fakt, že zde není žádná významná dopravní tepna, kterou by projíždělo mnoho automobilů. Ovzduší je nejvíce znečišťováno spalováním tuhých paliv a to především v zimních měsících. Nejvíce využívanou komoditou pro vytápění je plyn, jelikož v 11 ze 14 obcí proběhla plynofikace. Trend posledních let je takový, že čím dál více obyvatel přechází z klasického topení uhlím na ekologičtější formy vytápění, jako je vytápění dřevem, štěpkou, biomasou nebo solární energií.

Klimatické podmínky

Velká část mikroregionu spadá do mírně teplé oblasti. Počet letních dnů v oblasti dosahuje 40-60. Průměrná roční teplota se pohybuje v rozmezí od 8 do 9 °C a průměrný úhrn dešťových srážek od 600 do 800 mm.

Voda

Mikroregionem protéká řeka Olšava, která pramení u obce Pitín. Přesněji na západním úbočí vrchu Na Koncích, v nadmořské výšce 622,2 m. Po celé své délce toku teče západním směrem, protéká například Bojkovicemi, Záhorovicemi, Nezdenicemi, Šumicemi a i Uherským Brodem. Ústí do řeky Moravy u obce Kostelany nad Moravou. Mezi přítoky řeky Olšavy patří potok Kolelač, Koménka a Kladénka.

V mikroregionu můžeme také najít mnoho minerálních pramenů, které mají různé složení a chuť. Například v Záhorovicích je minerální voda, která je charakterizována typicky velmi

slanou chutí a je velmi podobná minerálním vodám vyskytujících se v blízkých lázních Luhačovice. Další minerální prameny jsou v Nezdenicích, Rudicích a na Vyškovci.

Přírodní zdroje

Na území mikroregionu převládají hornatiny, které mají pískovcový charakter. Nenachází se zde žádné významné ložiska nerostných surovin. Nejvýznamnějším přírodním zdrojem jsou zde lesy a s tím související těžba dřeva.

Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství v mikroregionu zajišťuje uherskobrodská společnost RUMPOLD UHB, s.r.o. Mezi její poskytované služby patří svoz komunálních odpadů, tříděných a mobilních velkoobjemových svozů odpadů vč. nebezpečného. Bohužel se na území stále nacházejí černé skládky, které obsahují různé druhy odpadů.

V jednotlivých obcích převažuje komunální odpad z domácností, který občané ukládají do popelnic. Tento odpad se pravidelně převažuje na skládku v Uherském Brodě, která patří společnosti RUMPOLD. Na území mikroregionu fungují čtyři sběrná místa, která se nacházejí v Bojkovicích, Hostětíně, Nezdenicích a Šumicích. Tyto sběrné místa jsou charakteristické sběrem železa, popřípadě i elektroodpadu, který se odváží několikrát do roka. Sběr železa, papírů a plastů tvoří nepatrnou část příjmů obecních rozpočtů.

Brownfieldy

Brownfieldy jsou dlouhodobým problémem, kdy jejich řešení často komplikují vlastnické spory a chybějící finance na jejich obnovu nebo likvidaci. Jedná se o nemovitost, která je zanedbaná a nevyužívá se. Na území mikroregionu najdeme takových objektů několik. Největším z nich je Statek Bojkovice, který je v soukromém vlastnictví.

Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Nejvýznamnější organizací, která působí v oblasti ochrany životního prostředí je Vzdělávací a informační Centrum Veronica, která působí v Hostětíně. Jejím cílem je informovat a ukazovat na praktických příkladech, realizovaných modelových projektech a výsledcích jejich monitorování, že vztah k přírodě, místním zdrojům a tradicím spolu s ohleduplným hospodařením může ochránit životní prostředí a globální klima.

11 OBČANSKÁ VYBAVENOST

Mezi základní ukazatele atraktivity venkovského prostředí patří i ukazatel občanské vybavenosti. Služby, které splňují základní požadavky obyvatelstva, se nacházejí téměř ve všech obcích.

Zdravotnictví a sociální péče

Odborná zdravotní péče se nachází v krajském městě Zlín. Ovšem základní zdravotnické služby jsou v mikroregionu zajištěny relativně dobře. Praktického lékaře pro dospělé včetně detašovaného pracoviště mají v Bojkovicích, Nezdenicích a Šumicích. Praktický lékař pro děti a dorost je pouze v Bojkovicích. Ordinaci stomatologa evidují 2 obce (Bojkovice a Šumice) a speciální lékař (kožní, gynekolog, diabetolog) je jen v Bojkovicích. V Bojkovicích jsou i dvě lékárny, další lékárny jsou v Nezdenicích a Šumicích.

Počet organizací se sociální péči a službami je v mikroregionu málo. Sociální péče je poskytována pouze v Nezdenicích. V roce 2005 byl otevřen dům s pečovatelskou službou v Bojkovicích, který zajišťuje seniorům celodenní stravu, kulturní a společenský program. V mikroregionu nejsou žádné azylové domy nebo noclehárny.

Školství

V mikroregionu je několik mateřských a základních škol a jedna střední škola. Mateřskou školu mají všechny obce kromě obcí Hostětín, Lopeník, Rudice, Vyškovec, Vápenice a Žítková, tedy obce, které mají méně než 500 obyvatel. Základní školy pro 1. – 5. ročník jsou v Komni, Nezdenicích, Pitíně, Rokytnici, Šanově a Záhorovicích. Základní školy pro 1. – 9. ročník jsou v Bojkovicích a Šumicích. V Bojkovících je také základní umělecká a praktická škola. Střední odborná a praktická škola a odborné učiliště je pouze v Bojkovicích. Studenti studující sekundární stupeň studia jezdí na střední školy do Slavičína, Uherského Brodu, Luhačovic nebo Uherského Hradiště.

Sportovní vybavenost

V posledních letech se v obcích vystavilo mnoho dětských a venkovních víceúčelových hřišť. Území mikroregionu tudíž nabízí dostatečné sportovní vyžití pro trávení volného času svých obyvatel i jejich návštěvníků. Dětské hřiště se nachází téměř ve všech obcích. Tělocvičny se nachází zpravidla ve větších obcích. Letní bazén nebo koupaliště je pouze v Bojkovicích, Nezdenicích, Pitíně, Lopeníku a na Žítkové. Nejnavštěvovanější letní bazén je v Bojkovicích. Je ale ve špatném stavu a je zde nutná rekonstrukce.

Ostatní služby

Prodejna potravin je zastoupena ve všech obcích mikroregionu. Drogerii najdeme jen v Bojkovicích, Nezdenicích a Záhorovicích. V mikroregionu je pouze jedno řeznictví, které se nachází nedaleko nově vybudovaného náměstí v Bojkovicích. Kavárnu nebo cukrárnu mohou lidé navštívit v Bojkovicích, Pitíně a Šumicích. Sběrný dvůr funguje v 8 obcích. Obvodní oddělení policie je v Bojkovicích naproti městského úřadu. Česká pošta má zastoupení v obcích Nezdenice, Pitín, Šumice a Záhorovice a v hlavním městě mikroregionu v Bojkovicích. Jejich služby využívají obyvatelé sousedních obcí, kteří nemají vlastní pobočku. Obecní rozhlas je ve všech obcích, kromě obce Vyškovec.

Regionální potraviny nabízí polovina obcí. Nejznámější jsou potravinové produkty z Hostětína (Hostětínský mošt – jablečný, zázvorový, rakytníkový, červená řepa, BIO). Regionální potraviny nabízí také Bojkovice, Komňa, Nezdenice, Pitín, Šumice a Žítková.

Mezi ostatní služby, které mikroregion nabízí, patří: kadeřnictví (Hostětín, Bojkovice, Komňa, Nezdenice, Pitín, Šumice a Záhorovice), instalatér, stolařství, zámečnictví, servis motorových vozidel a stavební řemesla.

12 KULTURA A PAMÁTKY

Kulturním centrem mikoregionu je město Bojkovice, které nabízí největší počet kulturních památek. Nachází se zde nejvýznamnější památka – Zámek Nový Světlov, který se nachází nad Bojkovicemi, podél silnice vedoucí do Komně. Mezi další památky Bojkovic patří Muzeum Bojkovska, Kostel sv. Vavřince a rozhledna, která byla postavena asi 2 kilometry od Bojkovic v místní části Krhov.

V nedalekém Hostětíně jsou velmi populární místní ekologické projekty. V sousedním Šanově je Letecké muzeum, které každoročně navštíví mnoho zájemců. V Komni se nachází památník J. Á. Komenského, Kostel sv. Jakuba Většího a zřícenina hradu Zuvačov.

Dominantou obce Pitín je kostel sv. Stanislava, který se tyčí nad celou obcí. V Šumicích je nejvýznamnější památkou kostel Narození Panny Marie. Z hlediska architektonického mohou lidé obdivovat místní lidovou architekturu v obcích Vyškovec, Vápenice a Žítková.

Kulturní zařízení

Kostel a hřbitov se nachází v necelé polovině obcí v mikroregionu. Obce, které nemají kostel, mají svou kapličku, kde se pravidelně konají mše svaté nebo věřící dojíždí do okolních obcí. Hostinec se nachází ve všech obcích, kromě Hostětína, Lopeníku a Vyškovce. Každá z obcí má svou knihovnu. Nachází se zde i čtyři muzea a to Muzeum Bojkovska v Bojkovicích, Muzeum Zvěrokleštice v Komni, Letecké muzeum v Šanově a Šumické muzeum. Kulturní dům má pouze 5 obcí. Obce, které nemají svůj kulturní dům, využívají k těmto účelům místní sokolovny, sál v hostinci nebo bývalé školy. V mikroregionu se nenachází žádné kino. V Bojkovicích se nachází klub Maják, kde se celoročně pořádají různé společenské a kulturní akce.

Dobrovolné spolky

Ve všech obcích se zachovávají a dodržují tradice, na kterých se nejvíce podílí místní spolky, folklórní a krojované soubory. Sdružování občanů v těchto spolcích vede ke zkvalitnění mezilidských vztahů a pocitu sounáležitosti.

Mezi nejčastěji se vyskytující spolky patři sdružení dobrovolných hasičů, sportovců, myslivců, včelařů a ČČK. Nejvíce spolků mají Bojkovice. Díky těmto spolkům se zachovaly zvyky jako například hody, masopustní obchůzky, Velikonoce a jiné. Spolky každoročně pořádají společenské akce, jako jsou letní zábavy, plesy, pochovávání basy, dětský den, sportovní turnaje (nohejbalové, fotbalové, tenisové) nebo stavění a následné kácení máje.

Pro důchodce bývají pořádány besedy na různá témata. V dnešní době je největším problémem spolků nezájem dětí a tudíž snižování členské základny.

Tabulka 14 Spolky v jednotlivých obcích (vlastní šetření)

Obec	Spolek
Bojkovice	SDH Bojkovice, Cimbálová muzika Bojkovjan, Cimbálová muzika Jaroslava Pavlíka, Cimbálová muzika Čardáš, Folklórní soubor Světlovan, Dětský folklórní soubor Světlovánek, Bzovjánek, NOTABENE Bojkovice, TJ SOKOL Bojkovice, Klub filatelistů 06-77 Bojkovice, Klub Světlov, Mateřské a rodinné centrum Nebojsa, Centrum branných aktivit
Hostětín	ČČK, SDH Hostětín, Myslivecké sdružení, Občanské sdružení Tradice Bílých Karpat, ekologický institut VERONICA
Komňa	Dechová hudba Komňané, SDH, ČČK, skupina Podšable, FK Komňa, Komenský ochotnický spolek, Sdružení singulárních podílníků
Nezdenice	SDH, TJ Sokol
Pitín	Včelařská organizace, Myslivecké sdružení, TJ Sokol Pitín, Klub důchodců, ČČK, SDH Pitín, Orel Pitín, TJ Pitín, Český zahrádkářský svaz Pitín
Rokytnice	SDH, Sokol Rokytnice
Rudice	Český svaz žen Rudice, SDH, TJ Sokol Rudice, Myslivci Březovec
Šanov	SK Šanov, Myslivecké sdružení, Český svaz Včelařů, SDH
Šumice	SDH, Včelaři, ČČK, Myslivecké sdružení, Sdružení Besednice, Tenisový oddíl Šumice, TJ Šumice
Vápenice	Mužský sbor z Vápenic, Ženský sbor ČEČERA
Záhorovice	SDH, TJ Záhorovice, Dechová hudba Záhorovjané
Žítková	TJ Žítková, Myslivecké sdružení

Nejvýznamnější kulturní a společenské akce

Mikroregion Bojkovice respektive hlavně město Bojkovice, je zaměřené hlavně na folklórní společenské akce. Velmi populární jsou i akce zaměřené na řemesla, zvyky a tradici, které se díky dobré propagaci těší vysoké návštěvnosti jak z okolních obcí, tak i ze širokého okolí. Mezi pořadatele patří místí dobrovolné spolky a občanská sdružení.

Světlovský bál – Nejvýznamnější kulturní akce v mikroregionu – to je mezinárodní dětský folklorní festival Světlovský bál, kterého se účastní dětské a mládežnické soubory z ČR a Evropy. Již 11. rokem ho pořádá folklorní soubor Světlovánek ve spolupráci s městem Bojkovice a Folklorním sdružením ČR. Cílem této akce je navazovat nové přátelství, poznávat nové kultury a zvyklosti z jiných oblastí a zemí. V dnešní době se jedná již o tradiční a velmi populární akci, která vstoupila do povědomí široké veřejnosti a zvýšila zájem dětí a jejich rodičů o folklor a tradice.

Aviatik show – Jedná se o leteckou show, která se uskutečňuje na soukromém letišti v Bojkovicích, a která vyznačuje se vzrůstající návštěvností. V roce 2014 ji navštívilo přes 2500 návštěvníků, kteří mají možnost si prohlédnout letadla, mohou absolvovat vyhlídkový let a další aktivity s tím spojené.

Jablečné slavnosti v Hostětíně – Akce, které se ročně zúčastní kolem 2000 návštěvníků, je velmi oblíbená v širokém okolí. Koná se pravidelně poslední neděli v září. Centrem slavností je místní náves, kde vystavovatelé prezentují své místní produkty a řemesla. Dále zde návštěvníci mohou ochutnat jablečný mošt a jablečné moučníky, které pečou místní hospodyňky. Je zde bohatý doprovodný program, který mimo jiné zahrnuje celodenní exkurse po zdejších ekologických projektech.

Akce pořádané Centrem Veronica Hostětín – Mnoho rozmanitých akcí, kterých se ročně zúčastní přes 5000 návštěvníků, každoročně pořádá Centrum Veronica Hostětín. Konají se zde vzdělávací semináře s ekologickou tématikou, praktické kurzy (řez ovocných stromů, tradiční ruční řemesla) nebo zábavné projekty.

Otevírání turistické sezóny na Velkém Lopeníku – Každoročně se na Lopeníku, kde stojí rozhledna, která je 22 metrů vysoká, koná symbolické otevření turistické sezony, která slouží k připomenutí přátelství Čechů a Slováků.

13 CESTOVNÍ RUCH

Mikroregion Bojkovsko nabízí mnoho zajímavých turistických lákadel, které jsou určeny především pro letní turistiku. Je zde ovšem i mnoho možností pro trávení volného času v zimních měsících. V létě je zde mnoho příležitostí k pěší turistice a zdejší kopcovitý terén je velmi zajímavý z hlediska cykloturistiky. Je zde hustá síť značených turistických tras, které vedou přes horské a podhorské části území Bílých Karpat. Každá z obcí má co nabídnout. Ať už se jedná o kostely, sochy, zvonice nebo krásy místní přírody. Je zde tedy mnoho kulturních pamětihodností a zajímavostí.

Turisté, kteří chtějí strávit dovolenou aktivně, si mohou vybrat ze široké nabídky vnitřních a venkovních sportovišť, bazénů, dětských hřišť, cyklostezek nebo turistických tras. Díky své poloze se může zdejší turistika dále rozvíjet, bohužel tento potenciál není zatím příliš využit.

13.1 Cykloturistika

Území mikroregionu nabízí dobré podmínky pro cykloturistiku. Zdejší trasy prochází nejzajímavějšími místy českého a slovenského pohraničí. Cyklostezky jsou vedeny především po silnicích III. třídy a místních zpevněných komunikacích. Jejich hlavním cílem je poznat zdejší krásy přírody a lidové architektury prostřednictvím sportovního vyžití. Nejvýznamnější cyklostezkou je cyklotrasa Bílé Karpaty, která je dlouhá 60 km a protíná téměř polovinu obcí v mikroregionu. Dále je zde dalších 6 cyklotras, které procházejí mikroregionem.

Cyklotrasy procházející mikroregionem:

Cyklotrasa Bílé Karpaty - Tato 60,5 km dlouhá okružní trasa je vedená převážně po místních komunikacích a nezpevněných polních cestách. Trasa začíná v Uherském Brodě a pokračuje přes další obce v okolí, mezi které patří i Nezdenice, Bojkovice, Komňa, Lopeník a Šumice. Tato cyklotrasa umožňuje poznání jedinečné přírody Bílých Karpat a památek lidového stavitelství.

Trasa č. 46 - Kamenná bouda - Strání - Lopeník - Troják - Mikulčin vrch - Vyškovec - Starý Hrozenkov - Žítková - Hradisko - Pitín - Slavičín (51 km)

Trasa č. 49- Pitín - Hostětín - Rokytnice (6 km)

Trasa č. 5049 – Uherské Hradiště - Uherský Brod - Šumice - Nezdenice - Záhorovice - Bojkovice - Pitín (37 km)

Trasa č. 5051 - Strání - Květná - Kamenná bouda (10 km)

Trasa č. 5052 - Hradčovice - Vlčnov - Dolní Němčí - Slavkov - Horní Němčí - Horní kopec - Kamenná bouda - Velká Javořina, státní hranice - Velká Javořina (29 km)
Trasa č. 5053 – Nezdenice – Bánov - Suchá Loz, Březová - hraniční přechod (23 km)

13.2 Naučné stezky

V mikroregionu Bojkovsko je možné absolvovat několik naučných stezek, které jsou zasazeny do zdejší krásné přírody. Turisté, kteří se rozhodnout absolvovat tyto stezky, se setkají s místy opředenými tajemnými bájemi a pověstmi. Poznají zajímavé historické místa a seznámí se s literárním duchem mikroregionu. Mezi nejzajímavější stezky patří tyto:

Bojkovice

Naučná stezka Bojkovická – Tato stezka má dva okruhy – kratší (16 km) a dlouhý (24 km). Jedná se o přírodovědně-historickou naučnou stezku, která má 10 zastávek. Stezka začíná na nádraží ČD Bojkovice a vede přes obce Pitín, Hostětín, Šanov až na hranice se Slovenskem „Na koncích (652 m. n. m.). Na tomto místě, kde pramení řeka Olšava, se můžete rozhodnout pro kratší nebo delší okruh. Malý okruh vede přes Pitín zpět do Bojkovic. Delší trasa vede po hřebeni na vrchy Ochoz a Lokov a dále přes obec Krhov do Bojkovic.

Hostětín

Naučná stezka Po zelené Hostětínem – Stezka, která je vhodná pro pěší i cyklisty je dlouhá pouze 1,5 km a ve 4 zastaveních informuje o ekologických projektech v obci Hostětín.

Naučná stezka Naokolo Hostětína – Jedná se o naučnou stezku, kdy vám místní "průvodce" povypráví, jak se tu dřív žilo, pracovalo a jak se slavily svátky.

Naučná stezka Sochy v krajině - Dřevěné sochy, které potkáte na této stezce, vznikly v rámci česko-slovenského sympozia v roce 2002 a mají zvýraznit typický charakter Bílých Karpat, mozaiku polí, zahrad, sadů, luk a listnatých lesů. Tato stezka má 15 dřevěných soch, které jsou rozmístěny na katastrech obcí Hostětín, Pitín, Šanov a Rokytnice.

Lopeník

Naučná stezka Lopeník – Stezka, která má 7,3 km, představuje na 8 stanovištích přírodu moravských Kopanic pod Velkým Lopeníkem. Je vhodná pro pěší i cyklisty.

Žítková

Naučná stezka Moravské Kopanice **–** Naučná stezka má dva okruhy a to základní (11,6 km) a dlouhý (23 km). Stezka představuje krajinu kolem Žítkové a Starého Hrozenkova. Na 14 zastaveních informuje návštěvníky o historických a přírodních zajímavostech. Protíná lesní a polní cesty a je vhodná pro pěší i cyklisty, v zimě i pro běžkaře.

13.3 Zimní sporty

V mikroregionu mohou turisté využít i místních lyžařských středisek. Areál Mikulčin Vrch (799 m. n. m.) se nachází nedaleko obcí Žítková a Vápenice. V tomto areálu jsou v provozu 4 svahy, které uspokojí jak rodiny s dětmi, lyžaře začátečníky, tak i středně pokročilé lyžaře. V okolí areálu jsou běžecké trasy, které jsou dlouhé od 3 až do 10 km. Mikulčin Vrch má velký potenciál stát se velkým a vyhledávaným místem pro příznivce zimních sportů a tím tak pomoci místní ekonomice zejména v oblasti cestovního ruchu. Je zde ovšem zapotřebí velké investice do zázemí areálu, který svou kvalitou nepatří mezi nejkvalitnější lyžařská střediska v ČR.

Další lyžařský vlek najdeme v obci Šanov, který je 400 metrů dlouhý a slouží hlavně místním obyvatelům. Lyžařský vlek v Nezdenicích byl před pár lety zrušen.

13.4 Rekreace a ubytování

Nejvyhledávanější hotel se nachází na Žítkové. Hotel Kopanice nabízí pro své hosty wellness centrum nebo návštěvu zdejších pamětihodnosti a zajímavých historických míst. Velmi významný subjekt z hlediska cestovního ruchu se nachází v Hostětíně. Jedná se o Centrum Veronica Hostětín. Hlavní činností je vzdělávání v oblasti životního prostředí a propagace ekologických projektů (výtopna na biomasu, kořenová čistírna odpadních vod, pasívní dům, moštárna a šetrné veřejné osvětlení). Dále realizuje výukové programy pro školy, interaktivní exkurze nebo pořádá konference. Působí také v oblasti cestovního ruchu, kdy organizuje několikrát ročně tábory a dovolené pro rodiny nebo tzv. Zelenou dovolenou (dovolenou s programem). Poskytuje také ubytovací a stravovací služby.

Na území mikroregionu je mnoho ubytovacích a stravovacích zařízení. Najdeme zde jak hotely, penziony, chaty a chalupy tak i restaurace, pizzerie, jídelny a pohostinství, kdy některé z nich nabízí i regionální kuchyni. Téměř všechny obce nabízí pohostinství, kde se nabízí alespoň základní občerstvení a nápoje. Ubytovací zařízení jsou v mnoho případech

zastaralé a nemoderní. Některé jsou zase otevřeny pouze v letních měsících. Mezi největší lákadla pro trávení dovolené na Bojkovsku patří dobré životní prostředí, krásná příroda, kulturní a společenské akce. Bohužel tento potenciál ještě stále není plně využit. Problémem je nedostatečná propagace území, špatná dopravní dostupnost a malé povědomí turistů o krásách Kopanic a celého Bojkovska.

14 SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU BOJKOVSKO

Mezi nejsilnější stránky mikroregionu patří zdejší atraktivní prostředí, kulturní tradice a společenské akce a hustá síť turistických a cyklistických tras. Největšími problémy, se kterými se mikroregion potýká, jsou nedostatečná propagace mikroregionu, nedostatečná technická infrastruktura, převaha letní turistiky nad zimní a dlouhodobý pokles obyvatelstva. Velkou příležitostí může být lepší propagace mikroregionu, která povede k rozvoji cestovního ruchu. Dále rekonstrukce bazénu v Bojkovicích a areálu Mikulčin Vrch. Mezi největší hrozby patří zánik místních spolků a zhoršení kvality životního prostředí.

S - Silné stránky	**W - Slabé stránky**
- ***Atraktivní prostředí mikroregionu*** - ***Místní dobrovolné spolky*** - ***Hustá síť turistických a cyklistických tras*** - ***Kulturní tradice a akce, lidová architektura*** - Velké prosperující firmy - Železniční trať protínající mikroregion - Soukromé letiště v Bojkovicích - Nabídka regionálních potravin - Velká nabídka ubytovacích zařízení - Dostatečná dopravní obslužnost v pracovní dny - Dobrá úroveň základního občanského vybavení	- ***Nedostatečná propagace mikroregionu*** - ***Nedostatečná technická infrastruktura*** - ***Převaha letní turistiky nad zimní*** - ***Klesající počet obyvatel*** - Dlouhodobě se zvyšující průměrný věk - Špatný stav ubytovacích zařízení - Špatná dopravní dostupnost o víkendech a státních svátcích - Špatný stav koupaliště v Bojkovicích - Špatný stav některých silnic III. třídy - Nedostatečné kulturní vyžití místních obyvatel - Nevyužití potencionálu areálu Mikulčin Vrch
O - Příležitosti	**T - Hrozby**
- ***Propagace mikroregionu*** - ***Rozvoj cestovního ruchu a poptávka turistů po mikroregionu*** - ***Areál Mikulčin Vrch*** - Zájem o regionální produkty - Vybudování sítě ČOV - Zlepšit možnost zimní turistiky - Vytvoření nových cyklostezek a naučných stezek - Podpora ekologického zemědělství - Zkvalitňování poskytovaných služeb - Přilákat mladé lidí z měst do obcí - Zlepšení spolupráce mezi spolky	- ***Zánik místních spolků*** - ***Úbytek mladých lidí odcházejících do velkých měst za studiem a prací*** - ***Zhoršení kvality životního prostředí*** - Narušení krajinného rázu špatnými stavbami - Zhoršení stavu kulturních památek - Nevyužití potenciálu cestovního ruchu - Zanedbání rekonstrukce silnic - Odliv vzdělaných obyvatel - Snížení kvality dopravní obslužnosti - Vznik nelegálních skládek

15 STRATEGIE ROZVOJE

Strategie rozvoje vychází z předešlé analytické části, kde byly zhodnoceny různé atributy, které jsou pro další rozvoj mikroregionu důležité. Dále vychází ze SWOT analýzy, která definovala silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Při zpracování této strategie taky vycházím z mých osobních poznatků a zkušeností, které jsem jako občan jedné z vesnic mikroregionu nasbíral v průběhu posledních let.

Vize mikroregionu:

Mikroregion poskytující kvalitní život pro místní obyvatele, s rozvinutou dopravní a technickou infrastrukturou, podporující cestovní ruch, místní podnikatele a zemědělce a podpora zachování kvalitního životního prostředí.

15.1 Rozvoj cestovního ruchu

Mikroregion Bojkovsko je atraktivní turistická destinace, kterou turisté vyhledávají pro krásy přírody, zdejší památky a lidovou architekturu. Hlavními prioritami je využití místní přírody a turistického potenciálu, zlepšit kvalitu ubytovacích zařízení, lépe propagovat zdejší území a zvýšit zájem o zimní turistiku.

Cíl 1: Zlepšení propagace mikroregionu

Opatření:

- Vytvoření reklamních spotů, které budou prostřednictvím internetu a sociálních sítí propagovat mikroregion
- Aktualizace webových stránek mikroregionu, které jsou zastaralé a nepřehledné, vložení nových, popřípadě obsáhlejších informací, celkově zpřehlednit tyto stránky
- Více propagovat kulturní a společenské akce, které jsou pro tento mikroregion typické
- Vytvoření nových informačních brožur o mikroregionu
- Tvorba turistických balíčků, kterou budou vyhovovat různým skupinám návštěvníků

Cíl 2: Zvýšit zájem o zimní turistiku

Opatření:

- Investice do areálu Mikulčin Vrch
- Vytvořit nové běžecké trasy kolem zdejšího areálu
- Novými běžeckými trasami provázat obce v mikroregionu

Cíl 3: Zkvalitnění ubytovacích a stravovacích služeb

Opatření:

- Rekonstruovat a modernizovat ubytovací zařízení v mikroregionu
- Zkvalitnit poskytované služby ve stravovacích zařízeních a nabízet regionální gastronomii
- Zkvalitnit vzdělání personálu v oblastech regionální gastronomie

15.2 Ekonomický rozvoj

Hlavním cílem je podpora živnostníků a malého a středního podnikání. Dále podporovat místní zemědělské subjekty a podpořit prodej místních regionálních výrobků v obchodech nebo v restauracích. Regionální produkty zdejších pěstitelů a chovatelů bychom měli možnost si zakoupit v místních obchodech.

Cíl 1: Podpora živnostníků a malých a středních podnikatelů

Opatření:

- Podpora tradičních řemesel a jejich produktů
- Využít místních nevyužívaných ploch pro podnikání
- Zlepšit spolupráci mezi firmami a úřadem práce
- Podporovat firmy, které poskytují zaměstnání obyvatelům mikroregionu

Cíl 2: Podpora zemědělských subjektů

Opatření:

- Zlepšit spolupráci mezi místními ekologickými zemědělci a farmáři se zdejšími restauracemi a obchody
- Podpora ekologických zemědělců a farem a podpora nabídky jejich regionálních produktů
- Modernizace zemědělských subjektů

15.3 Dopravní a technická infrastruktura

Dopravní a technická infrastruktura je na dostatečné úrovni, ale prostor pro jejich zkvalitnění je veliký. Hlavním cílem je zkvalitnit silnice III. třídy a místní zpevněné komunikace. Dalším cílem je vybudování ČOP a vodovodů v obcích, které nemají tuto infrastrukturu.

Cíl 1: Zkvalitnění dopravní infrastruktury

Opatření:

- Rekonstrukce některých silnic III. třídy a místních zpevněných komunikací
- Vybudování nových chodníků
- Zvýšit četnost spojů ve všední dny, víkendy a státní svátky

Cíl 2: Zkvalitnění technické infrastruktury

Opatření:

- Dobudování ČOP v některých obcích nebo jejich napojení
- Vybudování vodovodu v Hostětíně
- Ve všech obcích dokončit plynofikaci
- Vybudování sběrných dvorů, které zabrání nelegálním skládkám

15.4 Rozvoj lidských zdrojů a kvality života

V poslední době upadá zájem o členství ve spolcích, které jsou pro každou obec velmi důležité, jelikož se zde starají o kulturní život v obci. Cílem by měla být podpora spolků a společenských akcí, které pořádají. Dále by se mělo revitalizovat zázemí jednotlivých spolků, jelikož některé z nich jsou velmi zastaralé nebo nejsou vůbec. Dalším problém je nezájem ze strany dětí a jejich rodičů o členství ve spolcích nebo účast na jejich akcích. Zkvalitnění infrastruktury volnočasových aktivit je dlouhodobým cílem mikroregionu stejná jako podpora místních kulturních a přírodních památek

Cíl 1: Podpora místních spolků

Opatření:

- Výstavba nebo rekonstrukce kluboven, středisek a zázemí jednotlivých spolků
- Finanční podpora při modernizace vybavení
- Zvýšit informovanost o konaných společenských a kulturních akcí, pořádaných spolky a jejich finanční podpora

Cíl 2: Zkvalitnění infrastruktury volnočasových aktivit

Opatření:

- Výstavba nebo rekonstrukce sportovních hřišť, výletišť a dalších společenských objektů sloužících pro volnočasové aktivity
- Rekonstrukce bazénu v Bojkovicích
- Zajištění letního kina v mikroregionu
- Zlepšit využívání letiště v Bojkovicích

Cíl 3: Podpora místních kulturních a přírodních památek

Opatření:

- Rekonstrukce kulturních památek v mikroregionu
- Větší propagace zdejších kulturních a přírodních památek
- Zlepšit čerpání finančních prostředků z EU na rekonstrukci těchto památek

16 KATALOG PROJEKTŮ

Pro další rozvoj mikroregionu Bojkovsko je nutné využít především potencionálu v cestovním ruchu. Celkově jsou navrženy 4 projekty, které jsou především zaměřeny na rozvoj cestovního ruchu a dále rozvoj lidských zdrojů a kvality života a technickou infrastrukturu.

Projekt č. 1	
Název:	Cestujeme po Bojkovsku
Globální cíl:	Cestovní ruch
Kategorie:	Rozvoj cestovního ruchu
Vedlejší cíl:	Zlepšení propagace mikroregionu
Území:	Katastrální území mikroregionu
Území dopadu:	Mikroregion Bojkovsko
Realizace projektu:	2016-2017
Náklady:	cca 200 000,--
Financování:	50% rozpočet mikroregionu 50% dotaze z MMR
Popis:	Hlavním cílem je lepší propagace území a s tím spojený projekt, který vytvoří turistické trasy, které budu pro návštěvníky atraktivní. A to z hlediska kulturních a historických památek, muzeí a přírodních krás zdejší přírody, které propojí se zdejšími kulturními a společenskými akcemi, které jsou pro turisty, především z větších měst velmi lákavé.

Projekt č. 2	
Název:	Rekonstrukce bazénu v Bojkovicích
Globální cíl:	Občanská vybavenost
Kategorie:	Rozvoj lidských zdrojů a kvality života
Vedlejší cíl:	Cíl 2: Zkvalitnění infrastruktury volnočasových aktivit
Území:	Katastrální území města Bojkovice
Území dopadu:	Mikroregion Bojkovsko
Realizace projektu:	2016-2017
Náklady:	cca 2 000 000,--
Financování:	85% dotace z ROP Střední Morava 15% z městského rozpočtu
Popis:	Bazén v Bojkovicích je v dlouhodobě špatném stavu a potřebuje rekonstrukci. Bazén bude určen pro obyvatele města, okolních obcí a turistů, kteří navštíví zdejší mikroregion. Jelikož se jedná o hlavní město mikroregionu, měl by být bazén velkým lákadlem pro zdejší obyvatele i turisty, kteří by tímto podpořili cestovní ruch. Jelikož je tato rekonstrukce velmi důležitá z hlediska volnočasových aktivit obyvatel a cestovního ruchu, je realizace projektu naplánována už na roky 2016-2017.

Projekt č. 3	
Název:	Rekonstrukce areálu Mikulčin Vrch
Globální cíl:	Cestovní ruch
Kategorie:	Rozvoj cestovního ruchu
Vedlejší cíl:	Zvýšit zájem o zimní turistiku
Území:	Katastrální území Vápenic
Území dopadu:	Mikroregion Bojkovsko, Zlínský kraj, Slovensko
Realizace projektu:	2016-2017
Náklady:	cca 10 000 000,--
Financování:	85% strukturální fondy EU 15% soukromí investor
Popis:	Rekonstrukce areálu Mikulčin Vrch by do mikroregionu přilákalo nové turisty a tím by podpořilo zdejší cestovní ruch. Dále by se zvýšil zájem o zimní turistiku a zlepšila by se taky ekonomická stránka mikroregionu. Projekt by se realizoval v období 2016-2017 kdy bude vypracován podrobný projekt, který by mohl zahrnovat i nové běžecké trasy v okolí, které by přilákala i turisty, kteří dávají přednost zimní běžecké turistice.

Projekt č. 4	
Název:	Vybudování vodovodu v Hostětíně
Globální cíl:	Technická infrastruktura
Kategorie:	Dopravní a technická infrastruktura
Vedlejší cíl:	Cíl 2: Zkvalitnění technické infrastruktury
Území:	Katastrální území obce Hostětín
Území dopadu:	Obec Hostětín
Realizace projektu:	2018-2019
Náklady:	cca 15 000 000,--
Financování:	70% ze státního rozpočtu 30% z obecního rozpočtu
Popis:	Vybudování vodovodu v Hostětíně by vyřešilo nepravidelné problémy s výpadky pitné vody. V obci je několik rezervoárů, které zásobují místní domy. Některé domy v obci na tyto rezervoáry napojeny vůbec nejsou a mají pouze vlastní studny. Nový vodovod by zabezpečil pravidelné dodávky vody do místních domů. Datum realizace je stanoveno na rok 2018-2019 jelikož obec nemá dostatek finančních prostředků.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo vytvořit strategii rozvoje mikroregionu Bojkovsko. V první polovině této práce jsme se zabývali teoretickou částí, v níž jsou vysvětleny základní pojmy vztahující se ke strategiím rozvoje. Druhá polovina je zaměřena na praktickou stránku, ve které jsem vytvořil socioekonomickou analýzu, ze které dále vychází SWOT analýza. SWOT analýza definovala silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby mikroregionu. V dalším kroku jsem na základě předchozích analýz vytvořil strategii rozvoje mikroregionu Bojkovsko, kde jsem definoval cíle, priority a opatření vedoucí k rozvoji mikroregionu. V poslední části této bakalářské práce jsem vytvořil katalog projektů, jejichž realizováním by se mikroregionu rozvinul.

Mikroregion Bojkovsko se rozkládá na hranicích se Slovenskem a tvoří ho celkově 14 obcí. Hlavním městem tohoto svazku jsou Bojkovice, které mají i nejvíce historických památek a kde se nachází i dominanta mikroregionu – Zámek Nový Světlov. V posledních letech se tato oblast vylidňuje, ale i tak má nyní 12000 obyvatel. Trendem posledních let je také stárnutí obyvatelstva, ale to je i problém celorepublikový.

Vzhledem k tomu, že se jedná o příhraniční oblast, je zde nezaměstnanost na dobré úrovni. Je to dáno tím, že se zde nachází 5 firem, které zaměstnávají více jak 100 zaměstnanců. Úroveň dopravní infrastruktury je vcelku dobrá, je zde ovšem potřeba finanční investice do rekonstrukce některých silnic III. třídy. Problémem je také, že většina obcí nemá napojení na ČOP. Životní prostředí je zde velmi dobré, je to jeden z důvodů zájmu turistů o tento mikroregion. Je zde velký počet spolků, které svými aktivitami podporují kulturní život v obcích. Potenciál cestovního ruchu zde ovšem není naplno využit.

Tento mikroregion má velký potencionál stát se vyhledávanou oblastí turistů. Je zde velký prostor pro ekonomický a společenský růst. Věřím, že tento dokument napomůže k dalšímu rozvoji tohoto krásného a kulturně bohatého mikroregionu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

CENTRUM VERONICA HOSTĚTÍN [online]. 2015 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <http://hostetin.veronica.cz/>

ČADIL, Jan. *Regionální ekonomie: teorie a aplikace*. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, xi, 152 s. ISBN 9788074001918.

ČESKÝ HYDRO-METEROLOGICKÝ ÚSTAV [online]. 2015 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.chmi.cz>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. 2015 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z <www.czso.cz>

DOMOV DŮCHODCŮ NEZDENICE [online]. 2011 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: http://www.ouss-uh.cz/ds/domov-pro-seniory-nezdenice

DOTACE Z EVROPSKÉ UNIE [online]. 2015 [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: <http://www.dotacez.eu/>

GROSPIČ, Jiří. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 5. rozš. vyd. (ve Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk 2. rozš. vyd.). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 455 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3800-864.

HRABÁNKOVÁ, Magdalena. *Faktory regionálního rozvoje a jejich vliv na sociálně-ekonomický potenciál regionu: vědecká monografie*. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2011, 111 s. ISBN 9788072047529.

INTEGROVANÝ PORTÁL MINISTERTSVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ [online]. 2014 [cit. 2015-04-11]. Dostupné z: https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/zmena_metodiky

JÁČ, Ivan. *Jedinečnost obce v regionu*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010, 203 s. ISBN 9788074310386.

MAS BOJKOVSKO [online]. 2015 [cit. 2015-03-30]. Dostupné z: <http://bojkovsko.cz/mas.html >

MĚSTO BOJKOVICE [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z <www.bojkovice.cz>

MIKROREGION BOJKOVSKO [online]. 2015 [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <www.mikroregion-bojkovsko.cz/>

MINISTERSTVO FINANCÍ [online]. 2013 [cit. 2015-04-11]. Dostupné z: http://wwwinfo.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ [online]. 2015 [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Uvodni-strana>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ – DOTACE [online]. 2015 [cit. 2015-05-05] Dostupné z: < http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/>

OBEC ROKYTNICE [online]. 2015 [cit 2015-03-27]. Dostupné z: <http://www.rokytnice.org/>

OBEC ZÁHOROVICE [online]. 2015 [cit 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.zahorovice.cz/>

OBEC ŽÍTKOVÁ [online]. 2015 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: http://www.zitkova.cz

RUMPOLD s. r. o. [online]. 2015 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.uhb.rumpold.cz/pro_firmy>

ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC [online]. 2012 [cit. 2015-04-27]. Dostupné z <http://www.rsd.cz/doc/Silnicni-a-dalnicni-sit/Silnice/silnice-itrid>

SČÍTÁNÍ LIDÍ, DOMŮ A BYTŮ [online]. 2014 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <www.scitani.cz>

SMITH, Ronald D. *Strategic planning for public relations*. 4th ed. New York: Routledge, Taylor, 2013, xxxv, 520 p. ISBN 978-020-3081-242.

SPRÁVA ŽELEZNIČNÍ DOPRAVNÍ CESTY [online]. 2012 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.szdc.cz/o-nas/zeleznice-cr.html>

STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 212 s. ISBN 9788073675882.

STRUKTURÁLNÍ FONDY EVROPSKÉ UNIE [online]. 2015 [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>

SVĚTLOVSKÝ BÁL [online]. 2014 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <http://svetlovskybal.cz/>

TOTH, Petr. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, 127 s. ISBN 9788073804916.

VEŘEJNÁ DATABÁZE ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU [online]. 2015 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/uvod.jsp>

WOKOUN, René, Pavel MATES a Rudolf COGAN. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha: Linde, 2006, 351 s. ISBN 8072016083.

WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-807-2016-990.

WOKOUN, René. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. 5. rozš. vyd. (ve Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk 2. rozš. vyd.). Plzeň: A. Čeněk, 2011, 474 p. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3803-049

ŽIVÉ OBCE [online]. 2015 [ci. 2015-04-11]. Dostupné z: http://www.ziveobce.cz/

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

a. s.	Akciová společnost
ČČK	Český červený kříž
ČD	České dráhy
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSAD	Československá autobusová doprava
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská Unie
CHKO	Chráněná krajinná oblast
MB	Mikroregion Bojkovsko
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
ORP	Obec s rozšířenou působností
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
SDLB	Sčítání domů, lidu a bytů
SK	Sportovní klub
TJ	Tělovýchovná jednotka
tzn.	To znamená
VDB	Veřejná databáze

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Mapa ČR - regiony soudržnosti a kraje (http://www.strukturalni-fondy.cz) 22
Obrázek 2 Mikroregion Bojkovsko (http://www.bojkovsko.cz) 29

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Historický vývoj počtu obyvatelstva v mikroregionu (ČSÚ) 33
Graf 2 Index stáří obyvatelstva (ČSÚ 2012) 34
Graf 3 Věková struktura obyvatelstva v mikroregionu Bojkovsko (ČSÚ a SLDB 2011) 35
Graf 4 Počet živě narozených a zemřelých v mikroregionu Bojkovsko (ČSÚ) 36
Graf 5 Podíl nezaměstnaných osob 41
Graf 6 Struktura půdy mikroregionu 43

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Klasifikace NUTS v České republice (ČSÚ) 22
Tabulka 2 Úrovně NUTS (Kol. autorů, 2011, s. 78) 23
Tabulka 3 SWOT anaýza 26
Tabulka 4 Počet obyvatel v obcích a jejich průměrný věk (ČSÚ, 2014) 31
Tabulka 5 Přirozený přírůstek a saldo migrace obyvatelstva (ČSÚ, 2013) 32
Tabulka 6 Věková struktura obyvatelstva (ČSÚ, 2014) 34
Tabulka 7 Vzdělanostní struktura obyvatelstva v obcích v mikroregionu (SLDB) 37
Tabulka 8 Trvale obydlené domy a byty (VDB ČSÚ a SLDB 2011) 38
Tabulka 9 Struktura zaměstnanosti obyvatelstva v % (SLDB, 2011) 39
Tabulka 10 Počet a podíl nezaměstnaých osob (ČSÚ, 2014) 40
Tabulka 11 Nejvýznamnější zaměstnavatelé v mikroregionu (ziveobce.cz a mfcr.cz) 41
Tabulka 12 Druhy pozemků (VDB ČSÚ) 42
Tabulka 13 Základní technická vybavenost obcí (SLDB 2011) 44
Tabulka 14 Spolky v jednotlivých obcích (vlastní šetření) 51